

Catalunya Cristiana

Setmanari d'informació
i de cultura religiosa
ANY XLIV | NÚM. 2286
2,90€ | 9 JULIOL 2023

«Feu saber a les persones LGTBIQ+ que són benvingudes»

Vatican Media

Entrevista a James Martin, jesuïta estatunidenc que acompanya
pastoralment la diversitat sexual

EDITORIAL I EN PRIMER PLA (P 5 I 8-11)

Barcino Sacra Card:

Una targeta per accedir
al patrimoni cultural religiós de Barcelona

P 18-19

Catalunya Cristiana

Subscriuiu-vos-hi

DESITJO SUBSCRIURE'M AL SETMANARI CATALUNYA CRISTIANA DURANT UN ANY (51 NÚMEROS)

Nom

Cognoms

Adreça

Població

DP

Tel.

NIF

A/e:

Edició paper 145€

Edició digital 90€

Edició en català

Edició en castellà

FORMA DE PAGAMENT

Únic pagament per any

Dos pagaments semestrals

Xec nominatiu que adjunto

Domiciliació bancària (ompliu ordre adjunta)

NOM COL·LABORADOR

Senyors, els prego que, a partir d'ara, i fins nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà Fundació Catalunya Cristiana per la meva subscripció al setmanari CatalunyaCristiana.

Titular

IBAN

ENTITAT

OFICINA

DC

COMPTE

DATA (DD/MM/AA)

Lliureu aquesta butlleta a:

Catalunya Cristiana

(Departament de Subscripcions)

Comtes de Bell-lloc, 67-69

08014 Barcelona

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, autoritzo Catalunya Cristiana a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a Catalunya Cristiana amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona.

Signatura del titular

Catalunya Cristiana

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol
i Andorra: 145 €
Gibraltar i Portugal: 145 €
Resta d'Europa: 222,99 €
Amèrica i Àfrica: 254,19 €
Àsia i Oceania: 325,43 €

Membre de **appec**
editors de revistes i digitals
Associació de Publicacions
Periòdiques en Català

 El setmanari rep l'ajut de la
Generalitat de Catalunya

Director: Òscar Martí Navarro
Consiliari: Mn. Miquel Ramón Fuentes
Sotsdirectora: Carme Munté Margalef

Redactors: Miquel Àngel Codina, Macià
Grau, Rosa M. Jané, Joan Andreu Parra
Lingüista: Montserrat Pibernat
Fotògraf: Agustí Codinach

Col·laboradors d'aquesta setmana:
Santiago Agrelo, Maria Balart, Pilarín
Bayés, Joan Ramon Farré, Juanjo Fernán-
dez, Bernat Folcrà, Tica Font, Antonio Gil,
Josep Maria Grau, Ignasi Miranda, Valentí
Miserachs, Viqui Molins, Glòria Monés,
Anton Monner, Rodrigo Moreno, Consol
Muñoz, Francesc Nicolau, Joan Palla-
rès-Personat, Joan Lluís Pérez Francesch,
Quique, Josep Rius-Camps, Jordi Sánchez,
Valentí Serra, Andreu Sotorra, Sebastià
Taltavull

Redacció, administració, publicitat
i promoció:
C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014
BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

redaccio@catalunyacristiana.cat
administracio@catalunyacristiana.cat
publicitat@catalunyacristiana.cat
subscripcions@catalunyacristiana.cat

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque
i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Missatge Humà i Cristià

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat),
Dídac Campos (subscripcions)

Autoedició i compaginació:
Joan Pàmies

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA
Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El
Cementiri.
Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272
SANT FRUITÓS DE BAGES

Dipòsit Legal B 14.387/79

ISSN català: 2938-2238
ISSN internet: 2938-2254

Les opinions expressades pels
nostres col·laboradors no reflecteixen
necessàriament la d'aquest setmanari

Sumari

04
La setmana

05
Editorial

06
Opinió

08
En primer pla

13
Vida eclesial

26
Parròquies en sortida

30
Carta dominical

32
Bíblia

34
Litúrgia

36
Espai lectors

38
Societat

46
Agenda

47
Des del carrer

Zuppi torna de Moscou i el Papa demana per Emanuela Orlandi

PÀGINA 14-15

Susana García, nova presidenta de la Unió de Religiosos de Catalunya

PÀGINA 16-17

PÀGINA 26-29
La parròquia de Sant Enric d'Ossó

PÀGINA 38-39
Documental sobre Llorenç Gomis

La setmana en tuits

**JOSÉ MARÍA RODRÍGUEZ
OLAIZOLA**
@JMOLAIZOLA

25/06/2023

Sacerdot, jesuïta, sociòleg i escriptor

Com més acompanyo persones creients d'orientació homosexual, més clar tinc que la resposta eclesial avui necessita canvis, perquè a la pràctica no ofereix l'acollida que en la teoria formula

PACO LLORENS VIDAL
@PACOLLOVI

25/06/2023

Sacerdot

Per un dia que faig l'homília (no la missa) en valencià venen uns de Madrid i em diuen que «*la quieren en castellano*», que soc «*un nacionalista catalanista*»... A mi... A Paco Llorens... Si algú me ho pot explicar. *Yo no entender*. Si que... La próxima en llatí, fora problemes

ELOI ARAN
@ELOI_ARAN

26/06/2024

Teòleg i arquitecte

No tot passa per passar immobles de titularitat religiosa a pública. Seria molt millor (i més econòmic per als contribuents) trobar sortides d'iniciativa social acordades amb el seu propi caràcter evangèlic

CARLES ARMENGOL
@CARLESARMENGOL

23/06/2023

Director general d'Afers Religiosos M'uneixo a l'agraïment. Pere Micoló, del bisbat de Girona, ha fet una gran tasca per a l'ensenyament de la religió a l'escola catalana i la seva renovació i actualització. Cal seguir el camí traçat!

Escollat a Ràdio Estel

IGNASI MIRANDA

Gràcies als 12.000 oients

Ràdio Estel manté una audiència mitjana diària de 12.000 oients, segons l'Estudi General de Mitjans publicat el 28 de juny. En aquesta segona onada del 2023, l'audiència dels programes de dilluns a divendres es consolida, amb una millora de l'espai matinal *El matí* amb Pol Marsà i Mercè Raga, que assoleix una mitjana de 8.000 oients de 8 a 14 hores. Pel que fa a l'audiència acumulada, l'EGM indica que prop de 30.000 persones han sintonitzat Ràdio Estel alguna vegada el darrer mes.

A la tarda, el magazín *La caravana*, amb Joan Trias, l'espai d'actualitat religiosa *Sense distància* i el programa *Camins*, amb Rafa Sanahuja, segueixen la bona tendència amb una audiència mitjana de 3.000 oients. Diumenge, les Laudes de Montserrat i el *Sense distància* de resum setmanal arriben als 6.000 oients. L'estudi també indica que els habitants de l'Alt Penedès, l'Anoia, el Baix Camp, el Baix Ebre, el Baix Llobregat, el Baix Penedès, el Barcelonès, el Gironès, la Selva, el Tarragonès i el Vallès Occidental sintonitzen Ràdio Estel. Gràcies a tots!

Zoom

MACIÀ GRAU

El bisbat de Tortosa ha restaurat dos documents fins ara inèdits que estaven guardats a l'Arxiu Capítular de la catedral de Tortosa. El primer és un manual per als inquisidors de l'època, un dels més antics d'Europa que es conserven. El còdex manuscrit està escrit en pergamí pel dominic gironí Nicolau Eimeric (1320-1399). El segon és un esbós del plànol de la catedral de Santa Maria de Tortosa, un dibuix a tinta de la planta del temple que està firmat per Antoni Guarc (1379-1382). Tots dos documents es podran veure aquest estiu al Museu de la catedral.

L'efemèride de la setmana

10 de juliol del 2018: mor als 91 anys Mn. Francesc Malgosa, cofundador de *Catalunya Cristiana*

Les passes d'una Església sinodal

De forma molt primerenca, el pontificat del papa Francesc s'ha caracteritzat per una especial atenció a les persones homosexuals. A través de múltiples entrevistes, en resposta a mitjans de comunicació, ha recordat la necessitat d'acollir el col·lectiu LGTBIQ+ i ha criticat els països que el persegueixen penalment. També ha estat prou explícit en el suport a la tasca del jesuïta nord-americà James Martin, que fa anys que acompanya pastoralment les comunitats catòliques LGTBIQ+ del seu país. Hem vist com el papa Francesc el rebia en audiència privada en dues ocasions, la darrera el novembre passat, i com el 2017 el va designar consultor del Dicasteri per a la Comunicació del Vaticà. El jesuïta, que entrevistem aquesta setmana, també ha participat al Quadern CJ n. 229 de Cristianisme i Justícia: *El reconeixement de les persones LGTBIQ+ a l'Església*.

Aquest canvi de tonalitat ha estat el xup-xup que ha permès que l'acollida pastoral a les persones LGTBIQ+ sigui un dels punts inclosos en l'*Instrumentum laboris* o eina de treball per al discerniment dels participants en la primera sessió de la XVI Assemblea General Ordinària del Sínode dels Bisbes. El document no suggereix respostes, més aviat articula algunes intuïcions que han sortit en el procés, obre interrogants i emplaça a aprofundir-hi. Per això, recull tots els temes possibles, també el diaconat femení, o el paper dels divorciats tornats a casar.

La pregunta recollida en l'*Instrumentum laboris* en relació amb l'acom-

panyament pastoral és aquesta: «Com podem crear espais en què aquells que se senten ferits per l'Església i rebutjats per la comunitat puguin sentir-se reconeguts, acollits, no jutjats i lliures per fer preguntes? A la llum de l'exhortació apostòlica postsinodal *Amoris laetitia*, quines mesures concretes calen per arribar a les persones que se senten excloses de l'Església a causa de la seva afectivitat i sexualitat (per exemple, divorciats tornats a casar, persones en matrimonis polígams, persones LGTBIQ+, etc.)?»

Serà molt interessant anar seguint el fil de les reflexions al voltant d'aquesta i altres qüestions, mirar si hi ha consens sinodal a l'hora de fer algun tipus d'avenç en una pastoral de l'acollida. En qualsevol cas, més enllà dels passos concrets que es puguin fer, no hi ha dubte que ja és positiu posar el tema sobre la taula, parlar-ne, reflexionar-hi, arribar a acords. Encara més en un procés sinodal en què per primera vegada a la història laics i dones tindran veu i vot, i que compta amb la participació d'anada i tornada de les Esglésies locals.

Els membres de la XVI Assemblea General Ordinària del Sínode dels Bisbes, reunits a Roma del 4 al 29 d'octubre en la primera sessió, hauran de donar resposta a una pregunta clau amb l'ajuda de l'Esperit Sant: «Quines passes pot fer una Església sinodal per imitar cada vegada més el seu Mestre i Senyor, que camina amb tothom amb amor incondicional i anuncia la plenitud de la veritat de l'Evangelí?»

MIRADA AL MÓN

Amb uns altres ulls

Ha passat un any de la tragèdia a la tanca de Melilla. Suposo que no espereu de mi una aproximació a la veritat dels fets, ja que no tinc els mitjans de fer-ho, i els qui podrien i haurien d'haver-s'hi aproximat, no han volgut fer-ho. Ha passat un any, i aquesta veritat dels fets no existeix.

Però existeix la veritat de les mirades sobre els fets.

Els governs d'Espanya i del Marroc els van mirar complaguts, satisfets, orgullosos, i es van felicitar per com de bé s'havia fet tot —premissa necessària perquè res no canviï, per a la persistència del mal.

Les imatges dels fets d'aquell dia mostren centenars de joves negres, estirats a terra de bocaterrosa, amb les mans lligades a l'esquena, barrejats i amuntegats els morts amb els vius.

VIQUI MOLINS, STJ
Religiosa teresiana

M'he apropiat del títol d'una de les millors pel·lícules d'Almodóvar —segons el meu parer—, perquè sovint aquests dos aspectes venen junts en les nostres vides, o en aquesta «vall de llàgrimes», com ens l'han pintada en la religiositat popular.

I la veritat és que he pogut comprovar al llarg —i molt llarg ja— de la meua vida que és normal que es conjuminin totes dues coses, fent que el que hi ha de desagradable es vegi recompensat, o almenys equilibrat, amb les alegries i els triomfs que són molts si els sabem valorar i agrair.

Em refereixo al goig del nostre primer graduat dels nois dels «Pisos d'Oportunitats», que acaba de rebre el títol ben merescut de graduat en Integració social, als Jesuïtes de Sarrià.

El relat oficial va veure en ells una gernació extremadament violenta. La consciència comuna ha interioritzat des de fa temps que els emigrants són una amenaça per a la nostra seguretat, per al nostre benestar, per a la nostra cultura, i no diuen que ho siguin per a la nostra religió perquè ja no considerem nostra cap religió.

Què hi veiem nosaltres, quan mirem? He vist humanitat pobra, humanitat en camí, homes caiguts en mans de bandits que els van deixar nus, esllomats a bastonades, deixats mig morts —si no ja morts— a la frontera del nostre benestar. He vist humanitat humiliada, vexada, trepitjada, menyspreada, colpejada, emmanillada, negada. He vist humanitat jove, cercant una vida digna, un futur millor, una taula on no falti el pa, d'un món en el qual

FINESTRA A LA VIDA

Dolor i glòria no només al cinema

Mohamed 1 —així li dèiem per distingir-lo dels següents Mohas que van anar arribant— fa quatre anys vivia al carrer com molts dels exmenors no acompanyats dels nostres «Pisos d'Oportunitats» de l'Hospital de Campanya de Santa Anna.

Des del començament va donar mostres de ser un bon treballador, complidor de les normes, amb ganes d'aprendre i d'aprofitar l'oportunitat que se'ls dona. El seu desig —manifestat de seguida— era treballar, tan bon punt tingués documentació, i estudiar alhora.

Mohamed ha rebut el títol de graduat en Integració social, als Jesuïtes de Sarrià

FR. SANTIAGO AGRELO
Arquebisbe emèrit de Tànger

siguin de casa la llibertat, la justícia i la pau.

És clar que els amos de les paraules diuen que aquell dia a la frontera només hi havia assaltants violents, una invasió de mafiosos, malfactors, dropos, irregulars, in-documentats, il·legals.

Aleshores us diré que allí, amuntegats a terra, barrejats vius i morts, vaig veure-hi el més meu que podia veure-hi: germans meus, fills meus, la meua pròpia carn, jo mateix.

I aquesta mirada només deixa espai a la compassió, a la pietat, a la tendresa.

Ha passat un any de la tragèdia a la tanca de Melilla

Al seu país, al Marroc, ja havia començat a estudiar, però la necessitat d'ajudar la família a millorar la seva situació el va obligar a emigrar. I ja sabem com se'ls multipliquen les dificultats quan arriben a casa nostra si no se'ls dona suport a temps.

Els dos anys i escaig que va estar al pis va desenvolupar totes les tasques assignades amb eficàcia, com tot el que es proposava. I combinava el seu temps lliure amb l'estudi i les classes als Jesuïtes de Sarrià.

El divendres 16 de juny rebia la seva merescuda recompensa: el títol de graduat en Integració social. L'acompanyaven, orgullosos, mossèn Peio Sánchez, rector de Santa Anna, i la Hanna, la seva educadora al pis.

Metge, sacerdot i amic dels pobres

CARDENAL JOAN JOSEP OMELLA OMELLA
Arquebisbe de Barcelona

Fa uns mesos, al començament d'aquest curs pastoral, vaig visitar la comunitat dels religiosos barnabites de la parròquia de Sant Adrià. La comunitat celebrava un esdeveniment molt important: el cent vint-i-cinquè aniversari de la canonització del seu fundador, sant Antoni Maria Zaccaria, metge, capellà i amic dels pobres. El dia 5 de juliol passat en vam celebrar la festivitat.

Antoni Maria Zaccaria va néixer a Cremona, Itàlia, a principis del segle XVI. La família era d'origen noble. No obstant això, ell no en va voler presumir mai. De fet, sempre signava les seves cartes amb aquestes senzilles paraules: Antoni Maria, capellà.

Sempre va tenir un amor especial pels més necessitats. Diuen que, quan era petit, es va trobar amb un captaire que estava gairebé nu. Sense pensar-s'ho dues vegades, es va treure la capa de vellut que portava i va abrigar aquell home.

Va estudiar medicina a Pàdua. Tots el recorden com un jove alegre, sensible i piadós. Quan va acabar els seus estudis va tornar a Cremona, la seva ciutat natal. En aquella època la pesta assolava la ciutat. Antoni Maria va convertir casa seva en un petit hospital i es va entregar totalment a atendre aquella multitud de malalts que vagaven pels carrers cansats i abandonats com «ovelles sense pastor» (Mt 9,36).

Als vint-i-sis anys, Antoni Maria va rebre del Senyor el do del sacerdocí. Va ser un gran apòstol. Va crear nombrosos grups d'estudi de la Bíblia i de catequesi oberts a persones de qual-sevol edat i condició social. Expliquen els seus biògrafs que quan aquestes persones anaven a veure el nostre sant

solien dir: «Anem a escoltar l'àngel.»

Va ser també un gran fundador. Va fundar l'Orde dels Clergues Regulars de Sant Pau, coneguts com a barnabites, perquè la primera parròquia en què van estar va ser la de Sant Bernabé, a Milà. Eren clergues que portaven una intensa vida de pregària i estaven bolcats, sobretot, a l'atenció als més pobres. Atenien els malalts a casa seva i els brindaven atenció espiritual i material. També va fundar, uns anys més tard, la Congregació de les Germanes Angèliques de Sant Pau i un moviment de laics, els Casats de Sant Pau.

Aquest servent de Déu va animar sempre tots els membres d'aquesta gran família formada per sacerdots, religioses i laics, a servir els necessitats i transmetre amb alegria al món sencer la Bona Nova de l'Evangelí. Com ell mateix acostumava a dir: «Cal córrer com bojos, no sols cap a Déu, sinó també cap al proïsme.»

Sant Antoni Maria va morir jove, amb només trenta-sis anys. El seu exemple ens recorda el «servent bo i fidel» (Mt 25,21) de l'Evangelí, ja que va saber posar al servei dels seus germans els dons que havia rebut del Senyor.

Estimats germans i germanes, preguem el Senyor perquè, per intercessió de sant Antoni Maria Zaccaria, ens converteixi en apòstols enamorats de Crist, que serveixin amb amor els seus germans i germanes. I us demano que, moguts per aquest sant, en aquest temps d'estiu no us oblideu dels més pobres, dels malalts i d'aquells que estan sols.

I agraïm la gran labor que els barnabites han fet i fan a la nostra diòcesi. Que Déu els beneixi i els cuidi sempre.

«Qualsevol cosa
que faci sentir
una persona
que d'alguna
manera
és un “error”
no ve de Déu»

**James Martin, jesuïta, escriptor, editor de la revista
«America» i del portal «Outreach»**

El papa Francesc rep el jesuïta P. James Martin, en una audiència al Palau Apostòlic de la Ciutat del Vaticà, l'11 de novembre passat, amb el P. Anthony O. Ekpo, traductor d'espanyol.

El nord-americà James Martin (Plymouth Meeting, 1960) fa anys que acompanya pastoralment les comunitats catòliques LGTBQ+ del seu país. Se sent animat en la seva tasca pel papa Francesc, que l'ha rebut en privat dues ocasions (la darrera, el novembre passat) i el 2017 el va designar consultor del Dicasteri per a la comunicació del Vaticà. És autor del llibre *Tender un puente. Cómo la Iglesia católica y la comunidad LGTBI pueden entrar en una relación de respeto, compasión y sensibilidad* (Mensajero, 2018, amb tres edicions totes esgotades).

Al pròleg, Martin sosté que «l'acostament pastoral als catòlics LGTBQ+ no és simplement una moda, ni una tendència passatgera, ni tan sols una cosa que respongui a les pressions de la cultura, sinó una tasca constitutiva de l'Església i una missió que troba les seves arrels últimes als Evangelis». El jesuïta també ha participat al Quadern CJ n. 229 de Cristianisme i Justícia, *El reconeixement de les persones LGTBQ+ a l'Església* on revela que havent-hi un

acostament significatiu per part de les comunitats de base, i per part del papa Francesc, «les persones LGTBQ+ són encara objecte de severes crítiques per part de líders de l'Església». «Continuen sent desconegudes, estereotipades, i rebutjades», subratlla.

El P. Martin atén el nostre setmanari responent a través de correu electrònic.

On centren les seves energies els qui com vostè tenen la missió d'atendre pastoralment els catòlics LGTBQ+?

La major part de l'atenció pastoral als catòlics LGTBQ+ té lloc a parròquies o col·legis. Així, doncs, la pastoral parroquial atén sobretot les seves necessitats espirituals i sacramentals: els ajuda a sentir-se acollits, organitza actes especials i, si cal, organitza grups formals. En aquest cas, es tracta sobretot d'ajudar-los a sentir-se vinculats a l'Església que, al capdavall, també és la seva. En canvi, a les escoles —instituts i universitats—, amb una població més jove, es tracta sobretot d'ajudar els alumnes a saber que Déu els estima, que són va-

«El que més em cansa és el nivell d'homofòbia de l'Església»

«Em fixo en l'exemple de Jesús, que sempre va allargar la mà als marginats»

«Potser els líders de l'Església hauran de pensar a disculpar-se per les declaracions feridores que s'han fet sobre les persones LGTBIQ+»

«El papa Francesc ha intentat acostar-se pastoralment a aquest grup de persones, i això ha fet que moltes se sentin més benvingudes i estimades»

luosos i que el professorat del centre està disposat a escoltar-los. Però per a tots dos grups, adults i estudiants, el missatge tracta de l'amor de Déu.

Què el desgasta més?

El que em cansa més és el nivell d'homofòbia de l'Església. No hi ha cap altre grup que s'assenyali tan implacablement com a *pecador*, quan tots nosaltres vivim d'alguna manera vides que no s'ajusten al 100% als Evangelis i als ensenyaments de l'Església. Com a exemple, pensem en totes les parelles casades heterosexuales que utilitzen mètodes anticonceptius. Als EUA, aquesta xifra és aproximadament el 80%. No obstant això, quan s'esmenta el tema de les parelles casades o el seu ministeri, ningú no diu: «Pecadors!»

On troba la inspiració, l'ànim per continuar aquesta tasca?

Em fixo en l'exemple de Jesús, que sempre va allargar la mà als marginats.

Per què és tan difícil a una part significativa dels catòlics veure les persones LGTBIQ+ com a fills estimats de Déu?

En poques paraules, per l'homofòbia. Fins i tot aquesta paraula és insuficient: vol dir por a les persones LGTBIQ+, quan en realitat és odi. Les raons són complexes. En primer lloc, molts catòlics encara no coneixen les persones LGTBIQ+, per la qual cosa les veuen com a estranyes, diferents, de les *altres*. En segon lloc, els psicòlegs em diuen que la intensa ràbia adreçada a les persones LGTBIQ+ sovint prové de persones que se senten incòmodes amb la seva pròpia sexualitat (és a dir, que lluiten internament amb sentiments homosexuals.) Finalment, algunes persones pensen que és un pecat simplement ser gai, cosa que no és certa. Sumat tot això, veiem que hi ha molta homofòbia a l'Església.

L'Església és a temps de reparar el mal que històricament s'ha infligit a aquest col·lectiu? Com?

Sí, sens dubte. Gràcies a l'Esperit Sant, mai no és massa tard. Sempre és el moment adequat, el moment *kairós*, per estimar algú. La millor manera de començar a fer-ho és escoltant-los. Permetre'ls de compartir les seves experiències: qui és Déu per a ells? Qui és Jesús per a ells? Quines han estat les seves experiències amb l'Església? A més, potser els líders de l'Església hauran de pensar a disculpar-se per les declaracions feridores que s'han fet sobre les persones LGTBIQ+. Qualsevol cosa que faci sentir una persona

que d'alguna manera és un error no ve de Déu. Afortunadament, el papa Francesc ha intentat acostar-se pastoralment a aquest grup de persones, i aquest acostament ha fet que moltes se sentin més benvingudes i estimades.

Davant la realitat de la família, en evolució constant, per al magisteri de l'Església és possible redefinir aquest concepte fundat exclusivament en el matrimoni, com a unió perdurable d'home i dona?

No posaré en dubte els ensenyaments de l'Església, però diria que ens hem de preguntar si l'Església pot reconèixer l'amor sovint abnegat i solidari de les parelles homosexuals. Per la meua banda, conec una parella gai que feia uns 30 anys que estaven junts, quan un d'ells —un home que era ministre de l'Eucaristia, lector, director espiritual i treballador a la pastoral hospitalària— va emmalaltir de càncer. El seu marit va cuidar-lo durant les múltiples visites al metge, l'operació, la radioteràpia i la quimioteràpia, i va estar al seu costat quan

Agustí Codinach

va morir. Gairebé tota la parròquia va assistir al seu funeral. Així que l'Església està convidada a preguntar-se: això és amor?

Què diria al rector que opina: «Respecto els homosexuals, transsexuals i altres realitats. Sempre acollir-los i estimar-los, però tenint en compte que actuar contra natura i no estar en plena comunió impedeix que rebin la plena comunió i apropar-se a l'altar a rebre el Cos de Crist»?

Jo preguntaria si tracta de la mateixa manera les parelles heterosexuales que usen mètodes anti-conceptius, els solters que tenen relacions sexuals abans del matrimoni, així com les persones que no perdonen, que no ajuden els pobres, que no paguen un salari just, que no són acollidores amb els immigrants i refugiats, etcètera. El problema no és que demanem a la gent que segueixi els ensenyaments de l'Església. El problema és que ens centrem gairebé exclusivament en les persones LGTBIQ+.

Què fer concretament des de les parròquies? Per on començar? Quines bones pràctiques es podrien replicar?

Depèn molt d'on sigui cadascú. El que funciona a Madrid pot no funcionar a Miami. El que funciona a Boston pot no funcionar a Barcelona. Però, en general, penso que algunes coses són útils. En primer lloc, feu saber a les persones LGTBIQ+ que són ben vingudes. Això pot significar crear un petit grup o fins i tot —una cosa més fàcil— esmentar-los positivament a les homilies, com a persones que formen part de l'Església. En segon lloc, és important escoltar les seves necessitats. Deixeu que us diguin què necessiten. Tercer, advocar per ells. Si hi ha incidents de violència, intimidació o assetjament a la localitat, per què l'Església no hauria d'estar públicament al seu costat? Al capdavall, si volem ser com el Bon Samarità (que es va arriscar a ajudar l'home que estava a la vora del camí) és prou fàcil veure qui necessita la nostra ajuda a l'Església avui dia.

El P. Martin a la capella Madonna della Strada, a la Universitat Loyola de Chicago.

«Ens hem de preguntar si l'Església pot reconèixer l'amor sovint abnegat i solidari de les parelles homosexuals»

«Si volem ser com el Bon Samarità és prou fàcil veure qui necessita la nostra ajuda a l'Església avui dia»

TICA FONT

Centre Delàs d'Estudis per la Pau

Guerra a Ucraïna, fam a l'Àfrica

Una missió de pau africana s'ha reunit amb Zelenski i Putin per demanar que posin fi a la guerra

Sovint quan pensem amb els desastres de la guerra, el primer que ve al cap són les persones ucraïneses, el seu dolor, els seus odis, les penúries o la destrucció. A Europa hem tingut encariment del preu de l'energia, dels aliments i la inflació.

El Grup de Resposta a la Crisi Global de l'ONU ens diu (juny del 2022) que 1.200 milions de persones s'enfronten a la major crisi del cost de la vida d'una generació. Adverteixen d'una catàstrofe mundial, la guerra ha dificultat l'exportació del gra d'Ucraïna i Rússia, també ha afectat la propera collita per manca de gra, de fertilitzants, mà d'obra i per l'increment de preu. El continent africà serà el més perjudicat, ja que consumeix el 30% del gra provinent d'aquests dos països.

Alguns territoris africans estan essent greument afectats pel canvi climàtic, amb un augment de la temperatura per sobre de la mitjana, amb molta població que depèn de l'agricultura per sobreviure i que s'enfronten al fet que la seva producció no serà suficient per alimentar-se. Molts governs d'aquests països subvencionaven la importació de gra; la insuficiència en la producció i la importació era suportada per la cooperació internacional i humanitària. En aquest escenari d'inestabilitat del mercat del gra i de preus disparats, es preveuen fams i migracions de població.

Molts d'aquest països tenen estats febles, inestabilitat política, la població pateix repressions polítiques i vulneracions de drets humans. En aquest escenari ja hem pogut veure fa uns anys com una crisi alimentària pot incrementar el descontentament polític i produir una sèrie de revoltes i conflictes armats. Recordem que el president del Sudan el 2019 va ser derrotat després de llargues protestes populars per haver eliminat els subsidis al blat i petroli. Com diuen alguns, la tempesta perfecta s'està formant.

En aquest escenari, una missió de pau africana formada pels presidents de Sud-àfrica, el Senegal, Zàmbia, les illes Comores i alts funcionaris d'Uganda, Egipte i la República del Congo, s'han reunit amb Zelenski i Putin per demanar que posin fi a la guerra i que s'assegurin l'exportació d'aliments i fertilitzants cap al seu continent.

Aquests líders no solament busquen iniciar un procés de pau, volen estudiar com pagar a Rússia les exportacions de gra i fertilitzant que necessiten desesperadament.

El president de Zàmbia va dir: «La vida és universal i hem de protegir vides: vides ucraïneses, vides russes i vides globals», «La inestabilitat a qualsevol lloc és inestabilitat a tot arreu».

Aquesta setmana recollim la missió de pau del cardenal Zuppi a Moscou, entrevistem la nova presidenta de l'URC, presentem la iniciativa Barcino Sacra Card, coneixem el nou diaca Andreu Salinas, Valentí Miserachs parla de la Sardana de la Pau i recordem la Gna. Rosa Julibert

Vaticà

**L'arquebisbe de Bolonya no ha pogut veure Putin, però sí
alts funcionaris del Kremlin**

Zuppi torna de Moscou i el Papa demana per Emanuela Orlandi

Trobada entre el cardenal Zuppi i el patriarca Ciril, al centre, amb la presència d'un traductor, col·laboradors del patriarca i el nunci Giovanni D'Aniello.

Departament de Relacions Eclesiàstiques Externes del patriarcat de Moscou

RODRIGO MORENO QUICIOS
Corresponsal a Roma

L'enviat del Papa ha subratllat la voluntat del Vaticà d'oferir ajuda humanitària i vies diplomàtiques per a la solució del conflicte

El cardenal Matteo Zuppi, la persona de més confiança del Papa per aconseguir la pau entre Rússia i Ucraïna, acaba de concloure la seva visita a Moscou. Al tancament d'aquesta edició, fonts properes al Vaticà han confirmat que es reuniria amb el patriarca ortodox rus Ciril. Aquesta era una trobada molt esperada perquè, tot i que Rússia no està especi-

alment oberta al diàleg, el Papa i la diplomàcia vaticana han pogut parlar en algunes altres ocasions per videotrucada amb Ciril i en persona amb el metropolita Antonij de Volokolamsk.

Les informacions d'agències i vaticanistes també preveien que Zuppi presidís una missa a la catedral de la Immaculada Concepció de Moscou (l'única catòlica a

la ciutat). De la seva banda, Dmitri Peskov, secretari de Premsa rus, ha confirmat que el cardenal romà va ser rebut per Iuri Uixakov, assessor de política exterior del Kremlin. El govern no ha revelat el contingut de la conversa, però segons l'agència russa Interfax, van parlar de la guerra a Ucraïna.

Una altra agència de notícies russa, TASS, descartava que Putin es reunís amb la delegació papal. En la seva recent visita a Kiïv entre el 5 i 6 de juny, Zuppi sí que va ser capaç de reunir-se amb Zelenski. Malgrat la fredor russa, l'enviat papal ha subratllat en tot moment la voluntat del Vaticà d'oferir ajuda humanitària i vies diplomàtiques per a la solució del conflicte.

40 anys de la desaparició d'Emanuela Orlandi

Un altre dels esdeveniments més importants del Vaticà van ser les paraules que el Papa va tenir sobre Emanuela Orlandi quan es complien 40 anys de la seva desaparició. «Voldria aprofitar aquesta ocasió per expressar, un cop més, la meua proximitat als familiars, especialment a la mare, i assegurar-los les meves pregàries. Faig extensiu el meu record a totes les famílies que suporten el dolor d'un ésser estimat que ha desaparegut», va dir després del res de l'Àngelus.

Emanuela Orlandi era la filla d'uns treballadors del Vaticà que va desaparèixer el 1983 quan tenia 15 anys. Se sap molt poc sobre on és i hi ha tota mena de teories sobre què li va passar, algunes més versemblants que d'altres aprofundeixen en els estereotips més vagues sobre el Vaticà. Després d'apagar-se mediàticament, el cas va tornar al debat públic quan Netflix va estrenar el 2022 la sèrie documental *La noia del Vaticà: la desaparició d'Emanuela Orlandi*.

Pietro Orlandi, el germà de la desapareguda i la persona més bolcada a esbrinar què va passar, era a la plaça de Sant Pere el diumenge en què el Papa es va solidaritzar amb la seva família. «M'esperava unes paraules així, perquè Francesc va obrir una investigació sobre el cas fa pocs mesos i això significa que vol aclarir el que va passar», va explicar a l'agència Rome Reports.

A l'abril d'enguany, Pietro Orlandi es va reunir més de vuit hores amb Alessandro Diddi quan es va reobrir el cas. És el promotor de justícia del Vaticà, una figura similar al fiscal general de l'Estat. Recentment ha declarat que quan va accedir al seu lloc hi havia molts documents «coberts de pols» als quals no s'havia donat l'atenció pertinent i això «obre vies noves d'investigació». Francesc li ha donat llum verda per preguntar absolutament a totes les persones que llavors tenien càrrecs i poden tenir qualsevol informació.

Nova reunió del Consell de Cardenals

Els dies 26 i 27 de juny es va reunir a Roma el Consell de Cardenals amb el Papa. Aquest és un òrgan consultiu al qual Francesc acudeix per escoltar les necessitats de l'Església a tots els territoris i que compta ara mateix entre els seus nous membres amb dos espanyols: el president de la Governació de l'Estat de la Ciutat del Vaticà, Fernando Vérgez, i l'arquebisbe de Barcelona, Joan Josep Omella.

Van continuar debatent sobre els mateixos afers que en la primera sessió del 24 d'abril: com aplicar la nova constitució apostòlica *Praedicate evangelium* a totes les cúries diocesanes. És una tasca a la qual els va ajudar l'italià Gianfranco Ghirlanda, el qual no forma part del Consell, però que excepcionalment va ser-hi pel seu coneixement ampli del text.

Van conèixer els darrers preparatius que el cardenal maltès Mario Grech està enllestint per al Sínode dels bisbes que se celebra a l'octubre i que va presentar l'*Instrumentum laboris* fa poc. De la seva banda, el cardenal Seán Patrick O'Malley, arquebisbe de Boston, els va posar al dia sobre la recent Assemblea Plenària de la Comissió per a la Tutela de Menors, que va tenir com a objectiu actualitzar els reglaments i pràctiques de tota l'Església perquè els mecanismes de protecció al menor siguin eficaços en absolutament totes les diòcesis. Finalment, van abordar la guerra a Ucraïna i es van tornar a citar per al desembre d'aquest any.

ESGLÉSIA EN SORTIDA

L'Elefant

De vegades penso que la religió tradicional a Occident és com un gran elefant que camina incessant cap al seu cementiri a pas lent; amb tota la seva memòria, tradició i saviesa. No el volen; no encaixa... és un estranger en pròpia terra; ningú no entén el seu llenguatge, ni els seus símbols ni rituals, la seva moral. Adaptar-se o morir? Com adaptar-se sense renunciar al que un és?

Fa poc que s'ha donat a conèixer el document del Sínode *Instrumentum laboris*; un document en què es plantegen diversos temes claus que guiaran la propera Assemblea General Ordinària del Sínode dels Bisbes. El document assenyala punts de tensió, preguntes i qüestions actuals d'una gran complexitat.

Per a mi, aquest Sínode i aquest document signifiquen una pausa per ressituat-se; és l'Elefant que atura el seu pas per afrontar els desafiaments del món present; és buscar respostes a les inquietuds del cristià d'avui des de la veu de la tradició, l'experiència i l'Evangeli. I afrontar les preguntes sense embuts significa assumir-ne la complexitat, qüestionar-se i posar en joc allò irrenunciable i allò accessori, actualitzar-se sense trair-se ni perdre's ni dissoldre la pròpia identitat: una oportunitat de ser més autèntic; més madur. L'Elefant no deixa de ser Elefant i va lent en aquests temps precipitats on la velocitat fa borrar el paisatge. Cal temps. Només els valents que es confronten amb la realitat estan disposats a acollir canvis i, alhora, a fer més fondes i profundes les arrels de l'Evangeli.

JORDI SÀNCHEZ TORRENTS

Professor d'Antropologia i consiliari a Blanquerna

Barcelona

Susana García és la nova presidenta de la Unió de Religiosos de Catalunya

«Els joves d'avui tenen una set molt gran de Déu»

Susana García, després de ser elegida presidenta de l'URC durant la 86ena Assemblea.

**MACIÀ GRAU I
IGNASI MIRANDA**

Durant la 86ena Assemblea de la Unió de Religiosos de Catalunya, celebrada el 16 de juny, Susana García va ser elegida nova presidenta de l'URC. D'aquesta manera, va prendre el relleu del caputxí Eduard Rey, que finalitzà el càrrec després de quatre anys al capdavant d'aquesta entitat. L'URC aglutina

els responsables de les congregacions, ordes i instituts de vida religiosa presents a Catalunya, i celebra dues assemblees cada any per impulsar el treball conjunt entre els religiosos, la formació compartida i la seva aportació a la societat.

Juntament amb aquest canvi a la presidència, també van finalitzar

SUSANA GARCÍA
«Volem que tothom pugui fer la seva aportació a l'URC des del seu carisma»

«Hi ha joves que busquen a Déu perquè necessiten trobar la plenitud»

el seu servei com a vocals de la junta Maria Rosa Masramon i l'escolapi Eduard Pini, que han estat substituïts per M. Teresa Brull, filla de la Caritat, i Miguel Martín, Hospitalari de sant Joan de Déu. Així doncs, la nova junta queda conformada per: Teresa Brull, Miguel Martín, Rosa Ballús i Òscar Muñoz, com a vocals; el secretari general, Xavier Fortuny; i el vicepresident, Joan Codina.

La nova presidenta, que des de l'any passat també és la mare general de les Carmelites de Sant Josep, pren aquesta nova responsabilitat després d'una llarga trajectòria que va començar el 1988, quan va fer la seva professió. Va sentir la seva vocació quan només tenia 17 anys, i va decidir deixar el poble on vivia, Urda (província de Toledo), per anar a Barcelona amb el clar objectiu de servir i ajudar els malalts. Després d'entrar a formar part de les carmelites de Sant Josep, va estudiar Teologia al centre d'estudis Martí Codolar de Barcelona, vinculat als salesians, i més endavant va estudiar magisteri a la Universitat Ramon Llull. Va completar el seu recorregut formatiu amb un postgrau en Direcció de centres escolars, organitzat per la fundació Escola Cristiana de Catalunya, i un altre d'acompanyament espiritual a la Fundació Vidal i Barraquer.

Les seves primeres paraules com a presidenta de l'URC van estar relacionades amb la sinodalitat, ja que com va explicar, vol començar en aquest nou servei «seguint la proposta sinodal del papa Francesc». La religiosa carmelita afronta aquest nou repte amb la il·lusió «d'aportar el seu granet de sorra a l'URC».

Com ha viscut aquesta elecció?

Amb una gran sorpresa i alegria. Amb sorpresa, perquè és un càrrec que mai m'hauria imaginat, i amb alegria, perquè d'aquesta manera podré ajudar l'Església de Catalunya, i més en concret, la vida consagrada.

S'ha marcat algun repte a curt termini com a nova presidenta de l'URC?

Primer de tot, el detenir els ulls ben oberts per descobrir quina és la realitat de la vida religiosa a Catalunya, i per veure també tot el treball que han fet les anteriors juntes. El més important és que tinguem una mirada molt oberta, una oïda que escolti les necessitats reals dels religiosos i religioses, i un cor disposat a donar un cop de mà als que ho necessiten. D'altra banda,

també soc conscient que encara hi ha algunes congregacions catalanes que no assisteixen a les reunions de l'URC, i això és un dels grans reptes, que puguin venir tots perquè l'URC sigui realment la casa comuna de tothom. D'aquesta manera, tothom podrà aportar des del seu carisma, encara que a vegades sigui molt diferent.

Tot i que hi hagi crisi de vocacions en la vida consagrada, els últims anys alguns joves han sentit i respost la crida de Déu. Podríem estar davant d'un ressorgiment en les vocacions?

Ara mateix, crec que els joves i també els adults busquen llocs de silenci, llocs on poder viure una espiritualitat profunda, i on poder donar-se ells mateixos. Els joves d'avui ho tenen tot, però a la vegada no tenen res. Dit d'una altra manera, podríem dir que estan plens, però que al final del dia se senten buits. Per això necessiten omplir la seva vida amb aquesta donació completa, i això fa que alguns d'ells acabin descobrint la seva vocació. És veritat que cada vegada són menys els joves els que responen, però l'Església sempre ha tingut alts i baixos. Ara és un moment de crisi, però també el podem veure com un moment de renaixença, on hi ha joves que busquen Déu perquè necessiten trobar la plenitud. Per tot això penso que, tot i la situació actual, els joves d'avui tenen una set molt gran de Déu.

Compaginarà la presidència de l'URC amb la comunitat religiosa de carmelites de Sant Josep. Quin és el carisma de la congregació?

És una congregació nascuda a Barcelona, el 1900, de la mà de la mare Rosa Ojeda, que es va sentir cridada per Déu per servir i ajudar els més necessitats. Precisament, aquest any celebrem el 150è aniversari del naixement de la fundadora. Actualment som presents a Barcelona, a Rubí i tenim una casa d'espiritualitat a la Cerdanya. El nostre carisma és viure en obsequi de Jesucrist, que és com viure cada dia com un regal, ja que la congregació neix per assistir les persones grans i els malalts, en un primer moment a casa seva. Després, davant les necessitats, es van anar obrint residències i fins i tot col·legis, ja que l'educació dels infants també forma part del nostre carisma. En el meu cas, per exemple, jo vaig sentir la vocació d'ajudar els malalts, com un regal per a Déu, però finalment per circumstàncies de la vida m'he acabat dedicant majoritàriament a l'educació dels infants.

Barcelona

Barcino Sacra Card permet accedir a vuit edificis emblemàtics de la ciutat com la catedral o Santa Maria del Mar

Recorregut per 1.800 anys d'història de Barcelona

Agusti Codinach

El cardenal Omella, amb el braç immobilitzat a causa de la fractura d'un dit de la mà, mostra la targeta juntament amb Eduard Torres i Mn. Josep Maria Turull.

CARME MUNTÉ MARGALEF
Barcelona

JOAN JOSEP OMELLA
«Treballem per admirar la bellesa arquitectònica i descobrir els valors que l'han fet possible»

Les arrels cristianes de Catalunya van prendre forma en múltiples edificis religiosos que actualment atresoren un patrimoni cultural incomparable. Posar-lo en valor, explicar-ne la motivació evangelitzadora, fer-lo accessible als visitants d'aquí i de fora, així com trobar recursos econòmics per mantenir-lo, és una de les prioritats de l'Església catalana.

D'aquesta voluntat emanen projectes com Catalonia Sacra, Dertosa Sacra o Barcino Sacra. A partir de l'1 de juliol, l'arquebisbat de Barcelona, en col·laboració amb Turisme de Barcelona, va activar la Barcino Sacra Card, una targeta que permet l'accés a vuit edificis religiosos em-

blemàtics de la ciutat, si bé la voluntat és continuar creixent.

Són l'antic monestir de Sant Pau del Camp, joia romànica; la basílica de Santa Maria del Pi, entrada a la ciutat romana; l'oratori de Sant Felip Neri, una perla barroca; la catedral de Barcelona, seu de la Ciutat Comtal; la Casa de l'Almoïna, l'edifici de caritat de la catedral; la basílica de Santa Maria del Mar, un edifici gòtic paradigmàtic; l'antic monestir de Sant Pere de les Puel·les, mil doscents anys d'història, i el temple expiatori del Sagrat Cor del Tibidabo, la talaia de la ciutat.

«És un recorregut per 1.800 anys d'història de Barcelona, des del segle II al XX, amb especial incidèn-

cia en l'època medieval», va manifestar Mn. Josep Maria Turull, director del Secretariat diocesà de Turisme.

L'horari de visita s'ha homogeneïtzat de 10 a 18 h de dilluns a dissabte i, en alguns casos, també diumenge. El preu de la Barcino Sacra Card per a adults general és de 47 euros; per a estudiants de 16-25 anys, de 42 euros, i per a infants de 3-15 anys, de 17 euros. L'entrada és lliure, tret de la catedral, que s'ha de reservar, i té una validesa de 72 hores. Es pot comprar a la web turisme.esglesia.barcelona.

L'acte de presentació de la Barcino Sacra Card, que va tenir lloc el 29 de juny, va ser presidit per l'arquebisbe de Barcelona, el cardenal Joan Josep Omella, i va comptar amb la participació d'Eduard Torres, president del consorci de Turisme de Barcelona.

Aquesta iniciativa és resultat de l'aliança entre l'arquebisbat i Turisme de Barcelona, i que també es plasma en l'oficina d'atenció al visitant que es va obrir l'agost del 2021 a la Pia Almoina i que ara s'ha remodelat. El 2022 va atendre un total de 144.830 persones interessades en informació de la ciutat i de manera específica sobre el patrimoni arquitectònic.

«Trebalem conjuntament per admirar la bellesa arquitectònica i descobrir els valors tradicionals que l'han fet possible, i que són les arrels cristianes», va destacar el cardenal Omella.

Segons Turisme de Barcelona, l'arquitectura és el factor més ben valorat pels visitants de Barcelona amb una nota de 9,3. En un estudi del Secretariat de Turisme de l'arquebisbat de Barcelona, les persones que anualment visiten el patrimoni eclesiàstic arriben als 8 milions, amb la Sagrada Família al capdavant i la catedral a continuació, amb un total de 2,5 milions.

De moment, la Sagrada Família no s'inclou en el pack de Barcino Sacra Card ja que segons ha manifestat Mn. Josep M. Turull, «són dimensions molt diferents», si bé no es descarta en el futur sumar esforços amb un temple que només el 2022 va aplegar 3.781.845 visitants.

Barcelona

Reunió dels preveres extradiocesans de l'arquebisbat de Barcelona

Els assistents a la trobada, presidits pel bisbe David Abadías, al claustre del Seminari Conciliar.

Els més de 40 preveres extradiocesans de l'arquebisbat de Barcelona es van reunir el dimecres 28 de juny al Seminari Conciliar de Barcelona abans de tornar als seus respectius països.

Els sacerdots, que han servit durant aquest curs 2022-2023 com a pastors adscrits a diferents parròquies de l'Església de Barcelona, van tenir l'oportunitat de compartir una jornada intercultural amb els bisbes auxiliars David Abadías i Javier Vilanova. D'altra banda, també hi van participar Joan Cabot, encarregat de la pastoral de Migracions, i Miqel Àngel Pérez, consiliari del Secretariat de Missions.

Aquesta trobada es fa cada any gràcies a la coordinació del delegat del Clergat, Salvador Bacardit. Es tracta d'una iniciativa que permet als preveres posar en comú les activitats pastorals que han dut a terme a les parròquies barcelonines durant el curs, així com els estudis que estan realitzant. La reunió va finalitzar amb un àpat fraterno en un dels claustres del Seminari, on els sacerdots van donar gràcies per tot el que han viscut. Per a molts d'ells, el final del curs ha suposat també el punt final de la seva experiència a l'arquebisbat de Barcelona, ja que aquest mes de juliol emprendran el viatge de tornada al seu país.

Barcelona

L'ordenació va tenir lloc a la catedral, presidida pel bisbe Abadías Andreu Salinas, nou diaca

Salvador Bacardit, David Abadías i Andreu Salinas.

Agustí Codinachs

IGNASI MIRANDA
Barcelona

El seminarista Andreu Salinas va ser ordenat diaca dissabte 24 de juny a la catedral de Barcelona, en una celebració eucarística presidida pel bisbe auxiliar David Abadías. La missa, amb el ritu de l'ordenació habitual en aquests casos, va ser molt viscuda per tots els presents, entre els quals hi havia representants de comunitats protestants i altres de reformades i ortodoxes. Andreu Salinas, de pare evangèlic i mare catòlica, col·labora des de fa un temps amb el Secretariat d'Ecumenisme de l'arquebisbat de Barcelona.

En una homilia amb elements de la litúrgia del dia, la solemnitat del naixement de sant Joan Baptista, David Abadías va plantejar un paral·lelisme entre la història del fill de Zacaries i Elisabet, el precursor de Jesús, i la vida de tots els batejats, particularment la del nou diaca, que veu «completada tota una història de relació amb el Senyor». El bisbe auxiliar va recordar que «l'obediència a què es compromet un ministre ordenat és un gran valor perquè fa sortir el millor de la persona». En aquesta línia, va assegurar que «acceptar els dons de Déu requereix no pas utilitzar-los per al propi benefici, sinó com a servei als altres».

Amb la nau principal de la catedral gairebé plena, el bisbe David Abadías va tenir com a concelebrants el rector del Seminari Conciliar de Barcelona, Salvador Bacardit, i els canonges Josep Serra, Josep Maria Turull, Robert Baró i Joan Rodríguez, entre altres preveres. Igualment va comptar amb un petit grup de diaques, amb Ramon Ollé i Jordi Albert Garrofé com a assistents principals. Bona part dels seminaristes van participar també des de diversos serveis en una Eucaristia en què Abadías va presidir la seva primera cerimònia d'ordenació.

D'altra banda, diumenge 25 de juny a la parròquia de Sant Joan Baptista de Vilanova i la Geltrú, sis candidats al diaconat van rebre ministeris. El bisbe de Sant Feliu de Llobregat, Agustí Cortés, va conferir concretament l'admissió als ordes a Miguel Prada i Raül Juste i el ministeri d'acòlit a Felip Solé, Francisco José González, Santiago Collantes i Antonio José Herrera. L'admissió és el ministeri clerical i, actualment, és el primer que reben els candidats al diaconat. Després se'ls donen el de lector i acòlit.

 Montserrat

La Sardana de la Pau

Agustí Codinach

VALENTÍ MISERACHS GRAU,
prev.

Ara que diuen que estic jubilat és quan més hores he de passar a l'escriptori. El desembre passat es va estrenar a Burgos un meu oratori en tres actes, *Piedras Vivas*, en el VIII centenari de la catedral d'aquella noble ciutat castellana.

He escrit també la *Missa del Centenari de la coronació de la Mare de Déu dels Desemparats*, patrona de la ciutat i del Regne de València, propi i ordinari, i que ha quedat per estrenar. I, a més del treball continu en favor de la capella musical, plouen goigs, himnes, caramelles i... sardanes.

No m'havia passat mai que hagués de treballar simultàniament en tres sardanes: *Amunt i Crits*, per a l'homònima colla sardanista terrassenca; *Vallfogona del Rector*, per al quart centenari del famós Rector de Vallfogona, i la *Sardana de la Pau*, dedicada al Pontífex romà i al gran pelegrinatge català (Confraria de la Mare de Déu de Montserrat, Obradel Ballet Popular... tothom ho sap, se'n parla molt!) que farà cap a Roma a primeries del proper mes d'octubre. Ara que estic «jubilat», i a punt de complir els 80 anys, és quan més hores passo a l'estudi, i també, gràcies a Déu, més hores al servei de l'Altar.

Escriure la *Sardana de la Pau* és, sens dubte, una responsabilitat que fa respecte. Hi poso els cinc sentits, com els hi poso sempre, en qualse-

vol composició, tant si es tracta d'un oratori com d'uns goigs. A part que la cobla va ser la meua primera palestra instrumental des dels anys de la més tendra joventut, la seva sonoritat sempre m'ha fascinat, sense haver d'afegir-hi altres raons de tipus sentimental o nostàlgic.

Sempre que tinc ocasió d'escriure una sardana, sento un goig quasi juvenívol. La sardana —música i dansa— és per a mi la imatge més frescal de la salut d'un poble «que estima i avança donant-se les mans». Una dimensió, per a mi, també religiosa: la sardana, desvinculada de les arrels cristianes de Catalunya, em costaria d'entendre. La sardana és la dansa ritual d'un poble, emanació del l'antic contrapàs llarg nascut a l'església. La sardana és el nostre estendard i, essent única al món, per això mateix és universal.

Com serà la sardana de la Pau? Ja s'ha dit i escrit: gregorià, virolai, himnenacional... tot hi surt, a més del que hi pugui posar jo per tal de lligar-ho tot. Espero que sigui un bell pom de flors que Catalunya, a través meu, pugui ofrenar al Sant Pare, a l'Església i al món sencer, una pregària i un desig, identitari també del nostre tarannà: Pau, Pau, i sempre Pau.

La Confraria de la Mare de Déu de Montserrat celebra 800 anys d'història i, amb aquesta avinentesa, organitza un pelegrinatge a Roma del 6 al 9 d'octubre. Entre les activitats programades, cal destacar l'audiència amb el papa Francesc, l'estrena de la *Sardana de la Pau* de Valentí Miserachs, un concert de l'Escolania de Montserrat i l'ofrena floral i visita espiritual a l'església de la Mare de Déu de Montserrat a Roma. El cardenal Joan Josep Omella presidirà l'Eucaristia a Sant Pere del Vaticà i l'abat de Montserrat, el P. Manel Gasch, ho farà a Santa Maria la Major. Més informació:

Espero que sigui un bell pom de flors que Catalunya, a través meu, pugui ofrenar al Sant Pare, a l'Església i al món sencer

TERRASSA

Cloenda del curs de formació de Joventut

El dissabte 24 de juny va tenir lloc la cloenda del curs de formació per a catequistes d'adolescents i joves organitzat per la Delegació de Joventut. El curs s'ha anomenat Nicodemus i mensualment s'ha treballat sobre un dels elements centrals de la fe per tal de formar catequistes i animadors. La darrera trobada ha estat presidida pel bisbe Salvador.

TARRAGONA

Sortida dels preveres del Baix Penedès

El dia 22 de juny, els preveres de l'arxiprestat del Baix Penedès van celebrar una sortida a Bellpuig amb motiu del Jubileu del Sant Crist de Bormio. Acompanyats del rector, Mn. Abel Trulls, van visitar l'exposició del Sant Crist, que evoca la seva arribada a la localitat l'any 1623 i la seva restauració l'any 1953, i van pregar davant la seva imatge. També van visitar la casa on va néixer l'arquebisbe Josep Pont i Gol l'any 1907.

SOLSONA

Pelegrinatge a Lourdes

Del 17 al 21 de juny va tenir lloc el pelegrinatge a Lourdes que cada any organitzen conjuntament les hospitalitats de Solsona i de Vic. En el pelegrinatge d'enguany, hi han participat noranta-quatre persones amb el bisbe Francesc Conesa al capdavant. Com sempre va haver-hi la missa internacional, la processó de les torxes, el viacreu i la missa a la gruta.

GIRONA

El restaurant del santuari dels Àngels reobre

Aquest mes de juliol, el restaurant del santuari de la Mare de Déu dels Àngels ha obert de nou les portes. Els nous gestors aposten per donar un impuls a l'emblemàtic santuari, que gaudeix de gran estima i devoció. Durant el temps en què ha estat aturat s'ha aprofitat per fer una posada al dia de les instal·lacions.

VIC

Amb l'Església de Ruanda sempre es pot fer més

Un dels punts clau de la pastoral del bisbat de Vic és la missió Vic-Ruanda i continuar mantenint els vincles iniciats pels missioners de la diòcesi de Vic als anys seixanta. Aquest any la campanya de Ruanda és el 9 de juliol. Aquesta diada és una oportunitat per pregar pels missioners i missioneres que hi ha actualment a Ruanda i pels preveres que són aquí donant testimoni de l'Església ruandesa.

LLEIDA

Viatge a Romania del bisbe Salvador

El bisbe de Lleida, Salvador Giménez, ha assistit a la cerimònia d'ordenació sacerdotal de Cipriano Fecheta, germà del rector d'Aitona, Paul Fecheta, a la catedral de Iasi, a Romania. El bisbe ha aprofitat el viatge per reunir-se amb el bisbe Iosif Paulet, ja que Lleida i Iasi tenen un conveni que ha portat diversos sacerdots romanesos en missió a les terres de Lleida en els darrers anys.

TORTOSA

Testimoni de M. Rosa Molas

En la festa de M. Rosa Molas, el P. José va presidir l'Eucaristia a l'església de la Casa Mare de les Germanes de la Consolació. Hi van assistir germanes de la Consolació, sacerdots així com representants del poble de Déu: ancians, infants, joves, matrimonis, funcionaris, familiars, exalumnes... També s'hi va fer present l'alcalde de Jesús i la regidora de Cultura.

SANT FELIU DE LLOBREGAT

Un pas més vers el diaconat

A la parròquia de Sant Joan (Vilanova i la Geltrú) es va viure el diumenge 25 de juny un moment especial per a l'Església santfeliuena i la universal. Sis candidats al diaconat permanent feren un pas més en el seu camí vers l'ordenació. Van ser admesos a ordes Raül Juste i Miguel Prada, mentre que van rebre el ministeri de l'acolitat Santiago Collantes, Francisco José González, Antonio José Herrera i Felip Solé.

URGELL

13ena Marxa nocturna a peu a Montserrat

La nit del divendres 16 al dissabte 17 de juny es va dur terme la 13ena Marxa nocturna a Montserrat amb els grups TXt de la Delegació de Joventut del bisbat d'Urgell. Un grup de 35 adolescents i joves, acompanyats dels responsables i monitors, van participar i gaudir del pelegrinatge a peu cap al santuari de Montserrat.

La Rosa de Puiggraciós

Ramon Ferrandis / El 9 Nou

JOAN LLUÍS PÉREZ FRANCESH
Catedràtic de Dret Constitucional
(UAB)

Diumenge 25 de juny a la matinalda traspassà la germana Rosa Julibert. La Rosa de Puiggraciós. El dia abans em varen avisar que estava a punt de morir. El dia abans era Sant Joan. La Rosa sempre em trucava per telèfon per felicitar-me el sant, tots els anys, durant gairebé quaranta. No fallava mai. I sempre em deia una frase: «Preguem per vosaltres.» Dissabte 24 de juny el silenci es va fer present.

La germana Rosa ha estat el pal de paller de la vida monàstica al santuari de Puiggraciós. Una fórmula que s'inicià el 1973 quan algunes monges de Sant Pere de les Puel·les varen instal·lar-se a la casa del costat

La germana Rosa sempre manifestava tendresa en els actes, en la mirada, en la pregària

del santuari. Des d'aleshores fins al 2019, la Gna. Rosa va ser la priora, però per damunt de tot una dona molt singular: senzilla, amb una fe diàfana i amb una gran humanitat. Una persona que se t'acostava i et transformava, en una mena d'atracció de pau, estimació i caritat.

El santuari de Puiggraciós editava un *Butlletí*, on les monges i els seglars escrivíem. A redós del santuari els pobles de la contrada vivien els seus dies millors, com festes i aplecs. Van ser uns anys boníssims, amb certàmens literaris, peregrinacions a Montserrat, concerts, i un consell pastoral erigit en l'època del cardenal Jubany, que en crear-se el bisbat de Terrassa va desaparèixer. L'esperit postconciliar d'acostar-se al món surava arreu. I moltes persones de la contrada eren felices de participar-hi. Una fe senzilla i popular brollava per tot arreu.

Jo m'hi vaig incorporar, a aquest equip, l'any 1987. M'acabava de casar i el sogre em va portar al consell pastoral. Hi pujàvem plegats quan hi havia reunió del consell. Les monges, totes, ens rebien amb els braços oberts. Comunicació, litúrgia i

economia eren les tres comissions en què es dividia el consell. Reflexionàvem sobre el paper del santuari al Vallès i a la nostra societat.

El conselles va acabar. Vingueren nous temps. Les monges sempre fidels. Altres monges, com la germana Teresa i la germana Griselda, marxaren una mica abans, però formaren el nucli dur de monges al santuari. La germana Rosa sempre manifestava tendresa en els actes, en la mirada, en la pregària. Ha estat una de les persones més bones que he conegut mai.

Parlar amb ella era entrar en una dimensió diferent de l'habitual; et senties bé, acollit, fins i tot arraulit per la seva companyia. Era la responsable de la cuina. Recordo dos cops que ens vàrem quedar a dinar amb les monges: el dia abans que em donessin un premi i amb motiu dels 25 anys de casats. Moments entranyables.

Rosa Julibert i Busquet (1933-2023), amant de la natura i els animals, em va ensenyar la guineu que cada nit anava a dormir al santuari. Una gran dona, expressió de la bondat de Déu, que ja ha obert la porta de la casa del Pare.

Pepo i els superherois de veritat

L'educació dels menuts és una tasca engrescadora en la qual tots hem de col·laborar

MARIA BALART I ALTÉS
Professora de Secundària

En finalitzar el curs escolar, alumnes i docents fem balanç del nostre treball. Els primers, amb totes les tasques realitzades: exàmens, projectes, dossiers, treball en grup i individuals. Els docents cal que ens aturem amb calma i mirant enrere ens sentim satisfets per l'esforç esmerçat, pels alumnes a qui hem acompanyat, per les noves iniciatives que han funcionat i per valorar el que cal canviar.

També és una bona ocasió perquè ja des de menuts els nostres alumnes siguem capaços de reflexionar i prendre consciència del que han après i descobert, de tot allò que els ha ajudat a créixer i a madurar.

Més enllà del que el currículum marca, els centres educatius comptem amb la col·laboració de diferents entitats que des del voluntariat ens ofereixen activitats que ens complementen alguns dels aspectes de l'educació en valors del nostre alumnat.

Mans Unides té una programació molt completa de materials educatius adreçada a les diferents etapes educatives. Com a professora i voluntària de la Delegació de Tortosa, comparteixo amb els lectors una de les propostes per a l'alumnat de Primària que durant este curs hem ofert a diferents centres de la nostra diòcesi: *L'Acadèmia dels superherois de veritat*.

De la mà de Súper Pepo, el jove heroi de Mans Unides, els menuts descobriren que tots i totes tenim uns poders molt especials que, com ells mateixos veuran, no són ni la força física, ni el poder de volar ni la capa fantàstica que els transporta per l'univers. Els superpoders per apropar-nos al que està trist i oferir-li un somriure, per escoltar l'amic que ens necessita, ser generosos, respectuosos amb la natura, perdonar i saber demanar perdó.

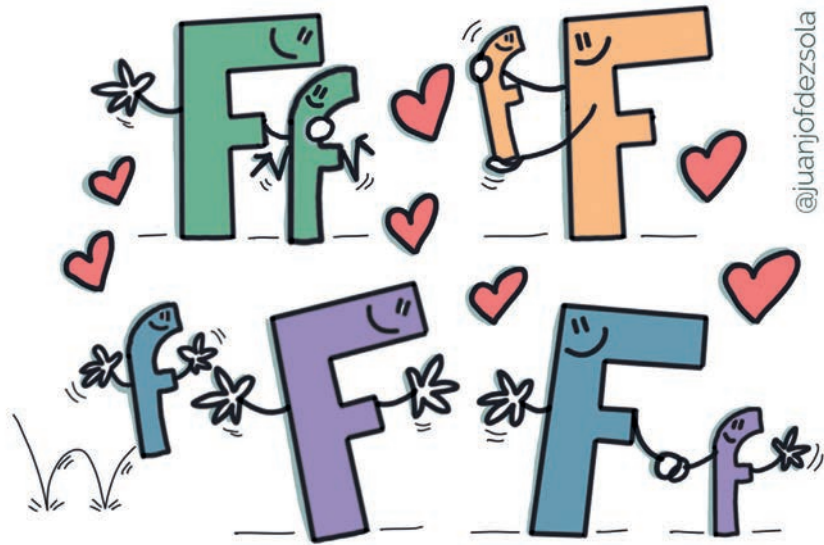
Amb el suport d'uns plafons amb imatges, els xiquets i xiquetes fan una activitat sobre les emocions i expressen la seua reacció davant de diferents situacions. Fa goig observar com responen amb solidaritat i una gran empatia. Tot el grup participa i en acabar comparteixen les capes de superherois que han aconseguit en esta especial acadèmia.

L'educació dels menuts és una tasca engrescadora en la qual tots hem de col·laborar. Mostrar-los altres realitats, com en este cas fa Mans Unides, els fa ser més agraïts i generosos. Al mateix temps ens dona esperança en un jovent que pugue esdevenir també solidari i responsable amb la consecució d'un món millor.

Perquè tots i totes podem ser uns superherois de veritat!

Peter Pan 2.0

El repte d'educar els fills passa per l'exercici de l'amor responsable, respectant amb dedicació la seva subjectivitat i ajudant-los a construir des de dins certa autodisciplina

JOAN RAMON FARRÉ HUGUET
Psicòleg de l'Àrea de Gestió del Coneixement del Centre Català de Solidaritat (CECAS)

A banda d'intencions, cada cop més les famílies contemporànies es veuen marcades per diferents factors que afecten l'educació dels fills. La major part dels sistemes familiars són nuclears i augmenten els monoparentals, condicionant que altres figures com avis o tiets puguin oferir escalf afectiu de forma més freqüent.

Les condicions laborals fan que els progenitors dediquin molt de temps a complir amb les seves feines i a estar menys temps del que potser seria necessari pendents de l'educació emocional dels fills. També, la cultura actual afavoreix certa laxitud en les normes familiars i escolars, qüestió que pot determinar que els joves no desenvolupin prou les capacitats d'autodisciplina, podent influir en una manca de recursos personals a l'hora d'entrar a l'edat adulta.

I per si fos poc, els nens tenen a l'abast i de forma més precoç una àmplia i creixent oferta de mitjans audiovisuals que els permet fer-se a mida un món virtual paral·lel a la realitat concreta i que només reomple les mancances de contacte relacional amb persones vitals. Factors, com diria A. Bolinches, que creen condicions perquè prosperin adults Peter Pan, que no acaben de poder madurar i que es pot traduir en conductes evasives de consum i abús de substàncies.

Sense caure en catastrofismes, però tampoc creure que la vida és una mena de Disney ple de viatges continus

al país de *mai més 2.0*, recordem que el repte d'educar els fills passa per l'exercici de l'amor responsable, respectant amb dedicació la seva subjectivitat i ajudant-los amb afecte a construir des de dins certa autodisciplina per adaptar-se a la realitat concreta.

J. M. Barrie, autor de *Peter Pan*, va ser un nen de 7 anys tocat per la mort accidental del germà gran de 14 quan patinava en un llac gelat i pel trasbals de la família, sobretot de la mare. Durant anys aquesta va tractar el petit Barrie com si fos el fill perdut, reclamant que es comportés com aquell es comportava o comportaria. Un drama per al petit, que va refugiar-se a l'habitació, dibuixant i escrivint contes fantàstics, buscant i experimentant la seva pròpia identitat de nen únic, que no corresponia a la figura demandada per la mare. No va ser mirat com a nen en la seva individualitat i compensà amb la literatura la figura del nen que no vol deixar de ser-ho.

L'*alter ego* de Peter és el Capità Garfi. El perill de Peter en no acceptar madurar és convertir-se en una mena de Garfi, adult ressentit i envejós que vol exterminar el nen que ell ja no pot ser. Els nens creixen però la seva consciència com a tal no desapareix, forma part de les arrels de la nostra individualitat. Com a adults hem de saber connectar i conversar amb aquest nen interior per sempre més. Als nostres fills i filles els passa, particularment, alguna cosa similar.

Cridats a viure i donar testimoni de la fe

**A la parròquia de Sant Enric d'Ossó batega una
espiritualitat en comunió**

Agustí Codinach

A la parròquia es constata en els darrers temps un augment d'assistència de feligresos.

«La nostra comunitat de fe és molt viva, activa i acollidora», posa en relleu Mn. Xavier Prevosti, rector de la parròquia de Sant Enric d'Ossó, de l'Hospitalet de Llobregat. Juntament amb les parròquies de Santa Gemma Galgani, també de l'Hospitalet, i de Sant Antoni de Pàdua, d'Esplugues de Llobregat, forma una unitat pastoral dins de l'arxiprestat de La Torrassa-Collblanc. Mossèn Xavier és el rector d'aquestes tres parròquies des de l'any 2016. Durant cinc anys va ser rector *in solidum* amb Mn. Fernando Maristany i ja fa dos anys que treballa amb dos vicaris: Mn. Francisco Recabarren i Mn. Esteban López.

«La parròquia de Sant Enric d'Ossó —explica mossèn Xavier— té molta presència hispanoamericana, que és una característica de tot l'arxiprestat, no només de la parròquia. Hi ha també feligresia espanyola, una mica més envellida, i africana. Això la fa variada i molt rica en l'àmbit de la fe.» I afegeix: «Els dos anys de pandèmia van ser difícils i durant aquest temps es van estroncar algunes iniciatives a

la parròquia, però, gràcies a Déu, hem pogut tornar-les a revifar. Actualment constatem un augment d'assistència de feligresos, hi han aparegut nous grups, noves realitats... Tot molt enriquidor i positiu.»

«Els nombrosos grups i associacions que participen en la parròquia tenen sempre en el prevere una referència cabdal. Som tres: els vicaris i el rector. Davant d'una determinada qüestió, en parlem entre nosaltres, la valorem, la discutim i intentem arribar a un consens. Després la traslladem a la comunitat parroquial i la comentem amb ells. Generalment, l'actitud del laïcat és sempre de col·laboració, de recolzament. És un bon exemple del temps sinodal que està vivint l'Església.»

Vida cristiana

L'Esplai Aula de Maria, que pertany al Moviment de Centres d'Esplai Cristians Catalans de la Fundació Pere Tarrés, és l'esplai de la parròquia de Sant Enric d'Ossó. «Va adreçat a in-

La comunitat de fe de la parròquia de Sant Enric d'Ossó és molt viva, activa i acollidora

Mn. Xavier Prevosti, rector de Sant Enric d'Ossó des del 2016.

fants des dels sis o set anys (etapa de precomunió) fins als dotze i tretze anys (primers cursos de l'ESO). S'apleguen els dissabtes al matí, de 10.00 a 13.00. Es tracta d'un entreteniment sa, d'identitat cristiana, que es fonamenta en la pregària, els jocs i l'amistat. Els monitors fan una tasca importantíssima», afirma el rector.

«Fer conèixer i estimar Jesús» era el lema de sant Enric d'Ossó. Aquesta és la missió dels catequistes, també de gran rellevància, per tal que els més petits aprenguin la doctrina catòlica bàsica. Acompanyen aquells infants que han rebut el baptisme i els inicien en el seu propi camí de vivència dins del marc de la comunitat cristiana. Els primers anys de catequesi culminen amb la recepció de l'eucaristia, la primera comunió. Després, continuen l'itinerari formatiu per rebre el sagrament de la Confirmació.

Mossèn Xavier informa que «la catequesi, com a tot arreu, són dos cursos i la comencem a tercer de primària i a quart de primària els infants fan la primera comunió. Aquí es dona el cas de moltes excepcions. Hi ha nens que apareixen a sisè de primària o primer de l'ESO sense haver fet la comunió o ni tan sols estar batejats. És a dir, la casuística és ben diversa. Ens hi hem d'adaptar,

tenir molta flexibilitat i misericòrdia, i anar orientant pedagògicament els infants per poder conduir-los pel camí de la vida cristiana.»

Créixer en la fe

La Confirmació perfecciona la gràcia baptismal. Mitjançant activitats com Lifeteen o dinàmiques pròpies de la parròquia, el jove aconsegueix amb aquest sagrament arrelar-se més profundament al Crist, consolidar el lligam amb l'Església i ajudar a donar testimoni de la fe cristiana per la paraula acompanyada de les obres.

Després de la Confirmació, els joves continuen trobant a la parròquia un lloc per créixer en la fe. Els Divendres de Pizza és un grup de joves, d'entre 16 i 21 anys aproximadament (de quart de l'ESO, de batxillerat, de formació professional...), «que es reuneixen, amb sacerdots i monitors, els divendres després de la missa, cap a dos quarts de nou de la tarda, fins a les deu o dos quarts d'onze». Aquesta activitat està constituïda per una estona de jocs, després una pregària i, finalment, un sopar amb pizza.

L'Escola de Misericòrdia ofereix, dos dies a la setmana, reforç escolar

Agusti Codinach

a infants i adolescents de primària i secundària en horari extraescolar. «Una ajuda a les famílies en l'educació dels seus fills.»

Espais acollidors

«Els Amics de Sant Josep —constata mossèn Xavier— és un grup que va néixer a la parròquia davant de la manca de responsabilitat de molts homes en la seva paternitat. Deixen embarassades les dones i no assumeixen les seves obligacions. Vam decidir preocupar-nos pels homes i el seu creixement espiritual. De vegades els homes es troben avui dia desorientats o sense una vida de fe forta. Sovint trobem molta presència femenina a les parròquies, però poca masculina. En aquest grup va germinar fa dos anys el Cos de Portants del Sant Crist de Sant Josep. Amb la donació d'un senyor que col·labora amb nosaltres, vam poder adquirir la imatge d'un crist crucificat. El Divendres Sant sortim en processó pel carrer.»

«La Llar de Maria és una associació que els dissabtes al matí, des de fa uns quatre anys, manté una col·laboració molt estreta amb nosaltres. La seva

finalitat és ajudar dones embarassades en situació de vulnerabilitat social, econòmica i psicològica. Vinculada a Pro Vida i d'identitat cristiana, la Llar de Maria fa costat a les dones per tirar endavant el seu embaràs. No només les ajuda materialment, sinó també espiritualment. En aquest sentit, el capellà hi desenvolupa un paper destacat perquè acompanya les dones, parla amb elles sobre la Mare de Déu, els ensenya a resar el Rosari... És una entitat que ha dinamitzat molt la parròquia», assenyala el rector de Sant Enric d'Ossó.

Formació i germanor

Un altre dels grups de la parròquia és el de Nostra Senyora del Sagrat Cor. La seva gènesi es remunta dos anys enrere, quan alguns pares de la catequesi i fidels de la parròquia es van ajuntar per consagrar-se a la Mare de Déu segons els ensenyaments de sant Lluís Maria Grignon de Montfort. Es tracta d'un grup de pregària, de formació bíblica i catequètica i de convivència d'adults que s'aplega els diumenges a la tarda, de 18.00 a 20.00. Arran d'aquesta iniciativa, han sorgit nombroses activitats, com ara excursions a Montserrat i a la muntanya, visites culturals, festes d'aniversaris... «Integrat majoritàriament per persones hispanoamericanes, hi

troben un espai d'acollida quan arriben a casa nostra.»

També cal esmentar aquests grups: Gent Gran, vinculat a la Pastoral de la Salut, que visita residències d'ancians i on se celebra missa; Al-Anon, que proporciona ajuda i esperança als familiars de persones amb problemes d'alcoholisme; Narcòtics Anònims i Joves de Sant Josep, que ajuden i acompanyen persones sense sostre. A més, la parròquia disposa d'un servei d'atenció primària de Càritas.

Per a Mn. Xavier Prevosti, «un dels reptes de la parròquia de Sant Enric d'Ossó és consolidar totes les iniciatives que s'hi duen a terme i els diversos grups que en formen part. D'altra banda, ens agradaria arribar a més gent del barri, com ara persones d'origen espanyol d'una franja d'edat entre els trenta i els cinquanta anys.»

**Parròquia
de Sant Enric d'Ossó
Carrer Pere Pelegrí, 13
L'Hospitalet de Llobregat**

El Cos de Portants del Sant Crist de Sant Josep surt en processó el Divendres Sant.

JOAN PLANELLAS I BARNOSELL

Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

Som a Lourdes

Benvolgudes i benvolguts, com diu el títol d'aquesta carta, som a Lourdes. Hi hem vingut peregrinant per cinquanta vegades des de l'arxidiòcesi de Tarragona. Cinquanta anys pujant a Lourdes. I aquest cop ho fem tot recordant l'any 1973, quan l'arquebisbe Josep Pont i Gol creà i instaurà l'Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes. El Dr. Pont i Gol va ser l'animador de la represa dels pelegrinatges i, certament, l'impulsor de l'Hospitalitat tarragonina com l'entendem avui i com l'estem vivint aquests dies aquí a Lourdes.

Som a Lourdes un bon grup de gent, formant un núvol de fraternitat i una passió de solidaritat pels altres. I quan he dit que som un bon grup, ho he dit amb tota la intenció de la frase: som UN i BO. Totes les persones que estem aquests dies a Lourdes formem un sol grup ple de bondat, i ho dic perquè en aquest grup s'hi donen totes les condicions: confiança mútua, solidaritat, tendresa, ajuda, unió i celebració de la fe. Junts, som a Lourdes. I ara jo, fent servir les paraules del meu predecessor, el bisbe Pont i Gol, us dic que l'Hospitalitat la formen un bon grup de persones que tenen ganes de servir i acompanyar la fragilitat en el rostre, les mans, les cames i les necessitats de la nostra gent malalta, tot posant en pràctica el que la Mare de Déu va demanar a santa Bernadeta, que no és altra cosa que posar en pràctica l'Evangeli de les Benaurances. Vet aquí, les Benaurances, el gran resum de la Bona Nova de Jesús.

Cal prestar atenció perquè les Benaurances, la vida segons Jesús, no les podem viure plenament si ens quedem en el pla merament humà. Fer allò que Jesús ens demana en les Benaurances és superar les possi-

bilitats i les dificultats humanes per estimar fins a la sacietat, per estimar fins a assemblar-nos a Déu. Ho sabem molt bé: «L'amor consisteix en això: no som nosaltres qui ens hem avançat a estimar Déu; ell ens ha estimat primer i ha enviat el seu Fill com a víctima que expia els nostres pecats» (1Jn 4,10). Sí, Déu ha estat el primer d'estimar-nos d'aquesta manera fent «sortir el sol sobre bons i dolents, i fent ploure sobre justos i injustos» (cf. Mt 5,45). Aleshores és quan sorgeix automàticament la pregunta: què fer per estimar d'aquesta manera tan radical? La forma d'estimar ha de sorgir de la mateixa proposta de Déu que acabem de dir, de la pregunta que acabem de fer: com t'ha estimat Déu a tu? Doncs, sense condicions.

No hi ha condicions, aquí a Lourdes: hi ha persones. Hi ha pregària, molta pregària. Hi ha esperança, molta esperança. Hi ha amor, molt d'amor. Al llarg de la nostra història molta gent del país ha peregrinat a Lourdes, ja que la majoria de diòcesis organitzen pelegrinatges anuals. Aquest any, nosaltres, a Tarragona, en celebrem cinquanta i ho celebrem tot compartint l'alegria d'acompanyar en la fragilitat, perquè la malaltia, com a experiència, posa en joc la totalitat de l'existència humana i té sempre per a la persona un sentit sagrat.

Som a Lourdes, i això es transforma per als qui hem pujat en una dosi de realisme. Acompanyar a Lourdes les persones malaltes ens fa canviar, ens fa ser persones veritables, ens invita a ser cristians autèntics, ens posa a l'escola de Jesús i ens sintonitza amb l'Evangeli de les Benaurances. I és que, en tot, Jesús té una força sorprenent.

Ben vostre.

AGUSTÍ CORTÉS SORIANO
Bisbe de Sant Feliu de Llobregat

Déu i el Cèsar (Déu i el poder polític)

No podem deixar de banda la mirada sobre el món de la política, encara que sembli un exercici complex, principalment quan cal prendre decisions importants que afecten l'exercici del poder, com és el cas de les eleccions democràtiques. És responsabilitat ciutadana, però sobretot és responsabilitat del cristià conscient. No oblidem que, com ens ha recordat el magisteri dels Papes recents, la política mereix l'estima d'un dels més valuosos serveis que una persona pot prestar a la societat: és exercici de caritat social.

Aquesta mirada al món del poder polític mai no ha faltat a l'Església, des dels mateixos començaments. Sant Pau, el llibre dels Fets dels Apòstols, la Primera Carta de sant Pere, es van esforçar clarament a mostrar que els cristians no eren per si mateixos cap amenaça per al poder establert. Sempre va pesar molt la màxima de Jesús: «Doneu al Cèsar el que és del Cèsar i a Déu el que és de Déu» (Mc 12,13-17). Paraules alliberadores, principi de secularitat, en el sentit d'autonomia de les realitats temporals.

Una altra cosa era si aquest poder s'entengués com a «teocràcia», és a dir, quan el mateix poder es presenta com a avalat per l'autoritat divina, i adornat amb les seves propietats: així les autoritats jueves del temps de Jesús o fins i tot el mateix emperador romà (divus) quan exigia la submissió deguda a la divinitat. És en aquests casos quan els cristians van seguir aquella màxima que va sortir dels llavis de Pere i Joan en respondre a les pretensions del Sanedrí. Una màxima que va ser present en el fons de tots els successos martirials de la història: «Cal obeir Déu abans que els homes» (Ac 5,29). Ni els homes, ni cap poder polític són Déu, ni poden exigir res que només Déu pot demanar en justícia.

No pensem que aquesta pretensió de «divinització» de l'autoritat va ser cosa de l'antiguitat. Avui persisteix, alimentada per ideologies messiàniques, que es resisteixen a acceptar una instància per sobre d'elles, donant lloc a règims polítics totalment repressius. El filòsof Jean Guittou escrivia en el seu Testament Filosòfic:

«Si Déu no està per sobre del poble, és el poble qui es converteix en Déu, la llei humana en voluntat de Déu, el dret humà en dret diví. La llibertat de pensar de manera diferent a l'opinió pública es torna idèntica a la blasfèmia. No hi ha llavors ni democràcia, ni llibertat, ni laïcisme» (Jean Guittou, *El meu testament filosòfic*, Madrid 1998, 191. En conversa amb Fr. Mitterrand).

Que Déu Pare estigui per damunt de tots nosaltres, de tots els poders, en primer lloc, és alliberador, perquè Déu és saviesa i amor, veritat i llibertat. Però, a més, és il·luminador del món i de la història, i els cristians, en rebre aquesta llum a través de la fe, projecten sobre les persones i els esdeveniments aquesta llum: fan avançar la història cap al Regne de Déu, que Jesucrist va portar al món.

En el moment de votar coincideixen en el cristià dos pensaments aparentment contradictoris: ha de triar el projecte polític més pròxim al Regne de Déu i alhora està convençut que no pot demanar un projecte polític que encarni aquest Regne, ni en el contingut de les seves propostes, ni en les formes o els mètodes. Per a això té l'ajuda de la Doctrina Social de l'Església, que és la llum de l'Evangeli sobre les realitats socials i polítiques.

Una tasca essencial, per tant necessària per a tots, i un repte que Déu mateix posa davant la nostra llibertat.

COMENTARI DE LA PARAULA

Veniu a mi tots els qui us sentiu cansats i sobrecarregats, i jo us donaré repòs

Trobat-se Joan Baptista a la presó d'Herodes, en sentir parlar de les obres realitzades per Jesús, li ha enviat uns missatgers demanant-li: «Ets tu el qui ha d'obrar el canvi o n'hem d'esperar un altre?» (11,3). Jesús respon no de paraula sinó enumerant-li les obres alliberadores que acaba d'obrar en presència d'ells. Malgrat els dubtes que Joan tenia, l'elogi que fa d'ell és contundent: «No s'ha alçat entre els nats de les dones ningú més gran que Joan, el Baptista», així com, al contrari, la denúncia de la generació present. Avui llegim, a manera de colofó, la reacció anímica de Jesús en forma de reconeixement al seu Pare: «T'enalteixo, Pare, Senyor del cel i de la terra, perquè has amagat aquestes coses als savis i intel·ligents, i les has revelades als senzills.» Jesús inverteix la valoració que fa de les persones de la societat dominada pels poderosos i posa en primer pla «els senzills». No es pot traduir per «infants», ja que són persones capacitades per ser objecte d'una revelació, que resta amagada als prepotents. Tot seguit, ho recalca: «Sí, Pare, perquè així ha

estat objecte de beneplàcit a la teva presència.» La inversió dels valors que ell propugna ha estat objecte d'aprovació per part de Déu. En dues línies plenes de contingut revela l'íntima relació que s'ha establert entre ell, «el Fill», i Déu, «el Pare», fins al punt que, a partir d'ara, tan sols tenim accés al Pare per mitjà de la revelació que en fa el seu Fill. A partir d'ell, tots els intermediaris, la Llei, Moisès, Joan... són sobrers.

A continuació, esclata en una crida adreçada als menyspreats per la societat: «Veniu a mi tots els qui us sentiu cansats i que esteu sobrecarregats, i jo us donaré repòs. Preneu el meu jou sobre vosaltres i apreneu de mi, que soc mansuet i humil de cor, i trobareu repòs per a les vostres vides, perquè el meu jou és suau i la meva càrrega, lleugera.» La crida la continua fent sentir avui «l'Esperit Sant, l'altre Paràclit» que Jesús ha enviat, perquè renovi la memòria de tot el que ell ens assegurarà.

JOSEP RIUS-CAMPS
Teòleg i biblista
riuscamps@yahoo.es

CONSULTORI BÍBLIC

BERNAT FOLCRÀ
Biblista

Quina és la visió del treball a la Bíblia?

En ocasions, solem associar el treball com una conseqüència del pecat original. Amb tot, en endinsar-nos a la Bíblia, descobrim una visió sorprenent sobre el propòsit i sentit del treball.

Abans de ser expulsat del jardí de l'Edèn, Déu va encomanar al primer ésser humà la tasca de tenir cura i llaurar la terra: «El Senyor-Déu va prendre l'home i el va posar al jardí de l'Edèn perquè el conreés i el guardés» (Gn 2,15). Aquest passatge revela que el treball és, en realitat, una responsabilitat divina atorgada a l'home per administrar i preservar la creació.

És interessant notar que els verbs emprats per descriure aquesta tasca, com «servir», «conrear» i «guardar», posseeixen una connotació lúdica i litúrgica. El treball, en essència, va més enllà de la mera subsistència diària; el seu propòsit principal és l'expressió de gratuïtat, creativitat, llibertat i joc.

En aquest sentit, el treball es presenta com una activitat humana oposada a l'esclavitud i la servitud. I això és veritat sobretot en el servei litúrgic. A Èxode 35 es narra com la construcció de la Tenda del Tabernacle va ser l'alternativa a l'horrorosa servitud del poble a Egipte. Aquest servei litúrgic no buscava cap més recompensa que l'alegria i la gratuïtat inherents a la realització mateixa de l'obra.

La lloança divina és l'activitat humana més elevada que existeix. La gratuïtat i la solidaritat que s'hi expressen edifiquen un món més bell, just i fraterne.

PER A CONSULTES:
REDACCIO@CATALUNYACRISTIANA.CAT

Diumenge XIV de durant l'any

Lectura primera

Za 9,9-10.13,1

*El teu rei fa la seva entrada
muntat humilment en un ase*

Lectura de la profecia de Zacaries

El Senyor diu: «Alegra't, ciutat de Sió. Aclama, ciutat de Jerusalem. El teu rei fa la seva entrada. És bo i salvador, muntat humilment en un ase, en un pollí, fill de some-
ra. Bandejarà d'Efraïm els carros de guerra, allunyarà de Jerusalem els cavalls, i els arcs dels guerrers seran bandejats. Adreçarà a tots els pobles paraules de pau, i el seu domini s'estendrà d'un mar a l'altre, des del gran Riu fins a l'extrem del país.»

Al·leluia

*Us enaltime, Pare, Senyor del cel i de
la terra,
perquè heu revelat als senzills els
misteris del Regne.*

Salm responsorial

144

Us exalçaré, Déu meu i rei meu,
beneiré el vostre nom per sempre.
Us beneiré dia rere dia,
lloaré per sempre el vostre
nom. *R.*

*R. Beneiré el vostre nom per
sempre,
Déu meu i rei meu.*

El Senyor és compassiu i benigne,
lent per al càstig, gran en l'amor.
El Senyor és bo per a tothom,
estima entranyablement tot el
que ell ha creat. *R.*

Que us enalteixin les vostres
criatures,
que us beneixin els fidels;
que proclamïn la glòria del vostre
regne
i parlin de la vostra potència. *R.*

Totes les obres del Senyor són
fidels,
les seves obres són obres d'amor.
El Senyor sosté els qui estan a
punt de caure,
els qui han ensopegat, ell els
redreça. *R.*

Lectura segona

Rm 8,9.11-13

*Si per l'Esperit feu morir les obres
pròpies del cos, viureu*

Lectura de la carta de sant Pau als
cristians de Roma

Germans, vosaltres no viviu se-
gons les mires de la carn sinó se-
gons les de l'Esperit, perquè l'es-
perit de Déu habita en vosaltres,
i si algú de vosaltres no tingués
l'esperit de Crist, no seria de Crist.
I si habita en vosaltres l'esperit
d'aquell que va ressuscitar Jesús
d'entre els morts, també, gràcies
al seu esperit, que habita en vos-
altres, aquell que va ressuscitar
el Crist d'entre els morts donarà
la vida als vostres cossos mortals.
Per tant, germans, nosaltres te-
nim un deute, però no amb la carn,
que ens obligaria a viure com de-
mana la carn. Perquè si visquéssiu
així, moriríeu; en canvi, si per l'Es-
perit feu morir les obres pròpies
de la carn, viureu.

Evangeli

Mt 11,25-30

Soc benèvol i humil de cor

Lectura de l'evangeli segons
sant Mateu

En aquell temps, Jesús digué:
«Us enalteixo, Pare, Senyor del cel
i de la terra, perquè heu revelat als
senzills tot això que heu amagat als
savis i als entesos. Sí, Pare, així us
ha plagut a vós. El Pare ho ha posat
tot a les meves mans. Fora del Pare,
ningú no coneix veritablement el
Fill; igualment, no coneix veritable-

ment el Pare, fora del Fill i d'aquells
a qui el Fill el vol revelar.

»Veniu a mi tots els qui esteu
cansats i afeixugats; jo us faré re-
posar. Accepteu el meu jou, feu-vos
deixebles meus, que jo soc benèvol i
humil de cor, i trobareu el repòs que
tant desitjàveu, perquè el meu jou
és suau, i la meva càrrega lleugera.»

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC A; FERIAL II)
TEMPS DE DURANT L'ANY
(SALTERI: SETMANA 2)

Juliol

9. DIUMENGE

XIV de durant l'any, Verd. Lectures: Zacaries 9,9-10 / Salm 144 / Romans 8,9.11-13 / Mateu 11,25-30
SANTORAL: Agustí Zhao Rong i companys, mr. ; Joan de Colònia, prev. i mr.; beata Joana Scopelli, rel.; beat Teodoric Balat, mr.; Zenó, mr.

10. DILLUNS

Fèria, Verd. Lectures: Gènesi 28,10-22a / Salm 90 / Mateu 9,18-26
SANTORAL: Amèlia, viuda; Ascani, mr.; beats Carmel Boltà i Francesc Pinazo, mr.; Cristòfol, mr.; Verònica Giuliani, rel.

11. DIMARTS

Sant Benet, abat (F), Blanc. Lectures: Proverbis 2,1-9 / Salm 33 / Mateu 19,27-29
SANTORAL: Benet de Núrsia, ab. i fund.; Olga, reina; Pius I, p. i mr.

12. DIMECRES

Fèria, Verd. Lectures: Gènesi

41,55-57 / Salm 32 / Mateu 10,1-7
SANTORAL: Abundi, prev. i mr.; Ignasi Delgado, b. i mr.; Joan Gualbert, ab.; Josep Fernández, prev. i mr.; Marciana, vg. i mr.

13. DIJOUS

Fèria, Verd. Lectures: Gènesi 44,18-21.23b-29;45,1-5 / Salm 104 / Mateu 10,7-15. O bé: **Sant Enric** (ML), Blanc
SANTORAL: Eusebi de Cartago, b.; Sara, vg.; Teresa de Jesús dels Andes, rel.

14. DIVENDRES

Fèria, Verd. Lectures: Gènesi 46,1-7.28-30 / Salm 36 / Mateu 10,16-23. O bé: **Sant Camil de Lel·lis** (ML), Blanc
SANTORAL: Adela, viuda; Francesc Solano, prev.; beat Gaspar Bono, prev.

15. DISSABTE

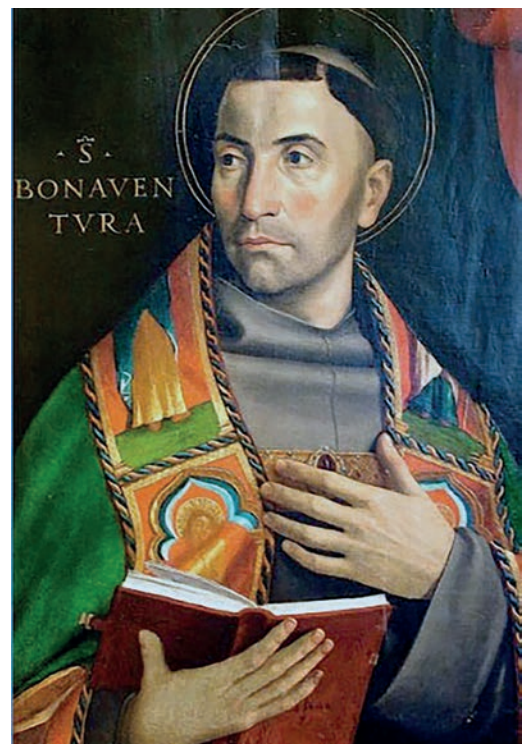
Sant Bonaventura, bisbe i doctor de l'Església (MO), Blanc. Lectures: Gènesi 49,29-32 / Salm 104 / Mateu 10,24-33
SANTORAL: Antíoc, mr.; Pompili Maria Pirotti, prev.

El Sant 15 DE JULIOL

Sant Bonaventura

Sant Bonaventura, bisbe i doctor de l'Església, va néixer a Bagnoregio, a la regió del Laci del centre d'Itàlia, l'any 1221. El seu nom, Bonaventura, és el resultat d'una exclamació de sant Francesc d'Assís, que pregà per la seva recuperació d'una malaltia greu quan encara era un nadó. En veure que finalment s'havia recuperat, i preveient la futura grandesa del nen, cridà «O, buona ventura».

Amb 22 anys, el nostre sant va entrar a l'orde franciscà, i va ser enviat a París, on esdevingué íntim amic de sant Tomàs d'Aquino. Als trenta-cinc anys va ser escollit general de l'orde, una tasca que va emprendre amb gran encert. D'altra banda, va col·laborar en el trasllat de les relíquies de sant Antoni de Pàdua. Uns anys després, va ser nomenat arquebisbe de York pel papa Climent IV, però Bonaventura va demanar de no prendre aquesta responsabilitat. Finalment, Gregori X el va nomenar cardenal i bisbe d'Albano, i va esdevenir bisbe d'una de les sis seus sufragànies de Roma. Va morir mentre assistia al segon Concili de Lió, el 15 de juliol del 1274.

L'escolta de l'Evangelí a l'Eucaristia

CONSOL MUÑOZ
Franciscana missionera

En aquestes línies ens aturarem en la importància de l'Evangelí, i en destacarem uns quants aspectes.

La Instrucció General del Missal Romà ens presenta la importància de l'ambó al n. 309: «La dignitat de la Paraula de Déu exigeix que a l'Església hi hagi un lloc convenient des del qual es proclamí, i al qual, durant la Litúrgia de la Paraula, s'adreci espontàniament l'atenció dels fidels.

»Convé que majoritàriament aquest lloc sigui un ambó estable, no un simple faristol portàtil. L'ambó, segons l'estructura de l'església, ha d'estar situat de tal manera que els ministres ordenats i els lectors puguin ser vistos i escoltats convenientment pels fidels.»

Podem dir que l'ambó és la càtedra des de la qual Déu ens parla. És el veritable tron de saviesa, des del qual Crist es revela com el nostre únic Mestre, i la seva Paraula ens és transmesa per la mediació de l'Església.

L'Evangelí l'escoltem drets i les altres lectures anteriors, asseguts, perquè l'Evangelí requereix que tinguem un signe de respecte especial. És un gest simbòlic d'atenció plena, de respecte al Crist que és a punt d'adreçar-nos la seva Paraula, de la disponibilitat interior a seguir el seu missatge salvador. Ja des de l'aclamació prèvia (normalment l'*Al·leluia*) ens posem drets ja que es tracta d'escol-

tar, d'una manera especial, la Paraula de Crist.

També la Instrucció que hem assenyalat més amunt ens diu: «Després de la lectura, es canta l'*Al·leluia* o un altre cant determinat per les rúbriques, d'acord amb el temps litúrgic. Aquesta aclamació constitueix per ella mateixa un ritu, o bé un acte, pel qual l'assemblea dels fidels acull i saluda el Senyor, el qual els parlarà a l'Evangelí, i en la qual professa la seva fe amb el cant. Es canta mentre tothom està dret» (n. 62).

Si ens referim a la seva proclamació, cal tenir en compte que qui el proclama ha de fer-ho de manera digna, amb un to de veu clara, bona dicció i expressió, perquè l'assemblea pugui acollir perfectament la Paraula de Déu (els mitjans amplificadors no ho supleixen tot). Qui el proclama és l'instrument mediador perquè el missatge de Crist arribi, en les millors condicions possibles, a tots els presents.

I, finalment, ens referim al senyal de la creu que fem en iniciar la proclamació del text evangèlic. És el desig que aquesta Paraula, que ressonarà en l'assemblea, penetri i es faci vida en nosaltres, il·lumini els nostres pensaments, les nostres paraules, els nostres sentiments i actes. Per això els que només se senyen i no es persignen, pot ser que no sàpiguen el significat que conté fer-ho.

La Fontcalda: història, tradició i religiositat (I)

Celebració de l'aplec de la Fontcalda.

Anton Monner

ANTON MONNER
Cronista de Gandesa

Qui arriba a la Fontcalda, sense haver-hi estat mai, li impressiona el paisatge. Pot mirar de cara els quatre punts cardinals i tot és encisador. Tot sorprèn; el riu travessant les acanalades gorges per on discorren les aigües transparents de llargues piscines naturals, estretes i fondes; les muntanyes amb les cavitats de les coves per poder-s'hi refugiar; els estrats de roques verticals a la serra del Crestall, que era l'única entrada per corriol estret per arribar al lloc, sinuós i de fort desnivell; i al fons, davall del santuari marià, els «xorros», dolls d'aigua calenta sorgits del si de la terra, record d'un volcà apagat.

I ben a prop, la cova on un pastor de Prat del Comte va trobar la imatge d'una marededeu, bruna pel fum de les fogueres dels que s'hi albergaven.

El bon pastor, entusiasmat per la troballa, es va posar la imatge al sarró i va marxar a casa, però la Verge li va desaparèixer, tornant a la cova. L'home, orgullós d'haver-la trobat, amb voluntat d'ensenyar-la a la gent de Prat, repetia l'operació i, sense entendre el perquè, li tornava a fugir del sarró. Recordant la troballa del pastor del seu poble, també els habitants de Prat de Comte l'estimen com a seua i hi celebren romeria.

Tanta harmonia paisatgística, serenor i refugi d'ascètics han forjat des de l'antigor la història de la Fontcalda. Ramon Berenguer IV, quan va donar els territoris de la batllia de Miravet a l'Orde dels Templers l'any 1153, es va reservar per al gaudi reial l'indret de la Fontcalda. Un dels seus descendents, Pere III, el 1337, coincidint amb la convocatòria de les Corts Generals de la Corona a Gandesa, va fer donació del terme i la font termal a la seua Universitat. Aleshores l'Orde dels Trinitaris hi va establir el convent i l'església, i els gandesans hi celebraren un romiatge anual. L'indret era molt visitat quan van advertir que les aigües termals remeiaven el reuma i l'artrosi. Arribaven pelegrins d'arreu, atrets per les miraculoses fonts i, fins i tot, a principis del segle XX hi funcionava el balneari de la Fontcalda, truncat per la guerra civil.

La gran apoteosi d'arribada de romers va coincidir amb l'estada al convent dels Àngels d'Orta, situat a deu quilòmetres riu amunt, del fraret llec Salvador Pladevall. L'humil fraret, famós miracler que curava desvalguts i retornava la veu als muts, omplia la Fontcalda i Orta a meitat segle XVI. És famosa la història de quan uns biscaïns li van portar la seva filla muda i el fraret li va retornar la veu, i va començar a parlar en català. En ser preguntat, va respondre: «És cert. La Mare de Déu ha obrat la gràcia que la vostra filla enraoni, però perquè la gent d'aquesta terra entengui la meravella, parla en català. Quan torneu a la vostra pàtria, parlarà basc, com correspon.»

Cridat a Castella pel mateix rei Felip II per guarir-li la gota, ell li parlava en català i convivia a palau; cadascú enraonava en la seua parla. En Salvador es va fer famós, i tants romers celebren un novenari a la Fontcalda que es van haver d'eixamplar les cel·les per als hostatges i el santuari.

CERTIFICATS MÈDICS CARNET DE CONDUIR NÀUTICA I ARMES

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA
DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

• COTXE, MOTO I CICLOMOTOR • PSICOTÈCNICS
• LLICÈNCIA D'ARMES • LABORALS I ESCOLARS • NÀUTICA

LABORABLES

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de Catalunya
Cristiana tindran un descompte
de 20 euros

www.centromedicoplazamolina.es

INFORMEU-VOS-EN: Tel. 932 188 826 - Mòbil: 639 474 741
c/ Balmes, 281, entr. 2n - 08006 Barcelona

Postals des d'Andalusia

Cloenda de curs

El 30 de juny va tenir lloc al Col·legi de la Immaculada, a Còrdova, dirigit per les Religioses de Maria Immaculada, la cloenda del curs escolar amb la celebració d'una Eucaristia, que vaig tenir l'honor de presidir. Al fil de les tres boniques guspieres de Jesús de Natzarret, Salvador, Mestre i Amic, em vaig voler fixar en la seva dimensió magisterial, en la seva forma tan senzilla i propera de contagiar als seus oients els valors del Regne de Déu: Veritat, Amor, Justícia i Llibertat.

Hi ha dues paraules que van estretament unides en el camp de l'ensenyament, professors i educació, subratllant amb força la importància de l'educació i de la formació en el nostre temps. Hi ha una definició bonica que hem de tenir molt present: «Educar és seduir per encantament i exemplaritat.» Tant «l'encant» com «l'exemple» són dues tasques claus. El primer és «encantar», que no és cap altra cosa que sorprendre, suggerir, mostrar una faceta positiva que a altres ha passat inadvertida. El segon, «l'exemplaritat», significa lluitar perquè entre la teoria i la pràctica hi hagi una bona relació, una bona conjugació entre el que diem i fem.

Als joves d'avui els hem «d'encantar» en tres esplèndids paisatges: el de l'amor, el de la fe i el del testimoni. Sant Agustí ens assenyalarà la importància de l'amor en la seva coneguda frase: «Estima i fes el que vulguis. Si calles, callaràs amb amor; si crides, cridaràs amb amor; si corregeixes, corregiràs amb amor; si perdones, perdonaràs amb amor.» La fe cal centrar-la en la trobada, com diu el papa Francesc: «La fe cristiana o és trobada viva amb Déu, o no ho és.» I el testimoni només llueix en les obres, en els fruits. L'Eucaristia amb els mestres va deixar en l'ambient la flor d'un somriure al cor.

ANTONIO GIL
Sacerdot i periodista

Cartes

Auge de l'adoració eucarística

Que ens trobem en temps de secularització no ofereix cap mena de dubte. Que Déu no està «de moda» a la nostra societat, tampoc. Però hi ha signes clars d'esperança. L'adoració eucarística n'és un. Augmenta el nombre de capelles d'adoració perpètua a la ciutat de Barcelona i a d'altres llocs, i un bon nombre de parròquies tenen els seus temps d'adoració.

Bona mostra d'això és la celebració de la vetlla de Corpus el 10 de juny passat a la basílica de la Sagrada Família. En el primer acte s'hi van congregat més de 900 persones amb el desig d'adorar Jesús en el Santíssim Sagrament. És cert que inicialment hi havia més inscripcions, però sempre hi ha un percentatge que, per causes diverses, al final no es presenten a l'acte. Això passa a totes les celebracions, religioses o de qualsevol altre tipus.

A la segona part, és a dir, l'adoració nocturna, hi va haver prop de 800 persones durant tota la nit, dividides en torns de dues hores. Segons la meva opinió, va ser un èxit. No és tan fàcil moure de casa seva tantes persones i a hores intempestives. Hi ha ganes d'acompanyar el Santíssim.

Déu mereix que li donem una part del nostre temps, i encara és poc el que li donem. El dia té moltes hores, estem amoïnats per moltes coses i de vegades oblidem la més important, que és estar amb el Senyor, adorar-lo i acompanyar-lo, sense oblidar que l'adoració és una prolongació de la santa Eucaristia, el centre de la nostra fe.

JUAN J. RIBAS

Gràcies

En acabar el curs de les nostres activitats, sentim necessitat d'expressar-vos la nostra gratitud pel servei tan generós i valuós que feu des d'aquesta plataforma publicitària de l'Església i la vida consagrada. Moltes gràcies de cor. Com ens agradaria veure-us per casa nostra per compartir i acostar les nostres inquietuds, que són grans. Compteu amb la pregària de les Carmelites Missioneres per a tots els seus projectes. Amb molta gratitud, en nom de l'equip i fins al proper curs.

MARÍA JESÚS ZABALZA

Estructura de la revista

Des de fa unes setmanes heu variat la pàgina 3, en la qual es fa un sumari del setmanari amb la descripció de l'estructura de la revista. Ho trobo una idea magnífica. Heu millorat la presentació i heu posat la revista a nivell de les més modernes. Gràcies i felicitacions!

MIQUEL NADAL ROSAS

Eleccions en ple estiu

Convocar eleccions generals en ple estiu i en dies de vacances originarà, essencialment, trastorns i despeses. Em pregunto si Pedro Sánchez ho ha tingut realment en compte.

MARTÍ MANCILLA MUNTADA

Podeu enviar les cartes a:

redaccio@catalunyacristiana.cat

Llorenç Gomis ja és etern

Estrenat el primer documental del poeta, periodista i catedràtic dirigit per Jordi Pacheco i Raimon Cartró

El periodista Jordi Pacheco, codirector i impulsor del documental de Gomis, a l'inici de la projecció.

JOAN ANDREU PARRA

Fotos: Agustí Codinach

«Des del primer moment, la seva manera d'escriure i de mirar la realitat em va marcar molt, per això, tot i que no el vaig arribar a conèixer personalment, el considero el meu principal referent periodístic.» El periodista Jordi Pacheco es referia a Llorenç Gomis (veure *Catalunya Cristiana* n. 2184) tot just quan feia les primeres passes en la direcció del documental *Llorenç Gomis, el mestre serè* que es va presentar el 15 de juny passat a l'auditori de la Facultat de Comunicació i Relacions Institucionals Blanquerna i que reivindica la figura i el llegat d'aquest mestre de periodistes.

Llorenç Gomis i Sanahuja (1924-2005), cristià compromès amb el seu temps i un gran humanista, va ser un personatge polifacètic que «es definia a si mateix com a poeta, periodista i catedràtic, en aquest ordre» i va exercir una enorme influència en el panorama periodístic i cultural de la segona meitat del segle XX. En el documental es contextualitza en quina família va néixer, el vincle amb els seus dos germans Joan i Joaquim o la influència que

va tenir el seu professor de literatura als jesuïtes de Sarrià, el P. Josep Feliu.

«Com a periodista, al marge de fundar i dirigir *El Ciervo* durant més de cinc dècades, va ser director d'*El Correo Catalán* i després editorialista de *La Vanguardia* durant més de vint anys. Com a professor, va impartir classes de Periodisme a l'Escola del CIC (Centre d'Influència Catòlica), a l'Autònoma de Barcelona i a Blanquerna. Com a articulista era fascinant, va deixar una empremta inesborrable en molts lectors», recorda Pacheco. En el documental, Albert Sáez, director d'*El Periódico de Catalunya*, va evocar la seva «vocació innata de professor» i que exercia una mestria amb naturalitat cap a les generacions joves. En aquest àmbit universitari, i ja jubilat, va ser Síndic de Greuges de la Universitat Pompeu Fabra i Núria Palau va destacar les seves qualitats de «saber escoltar i l'empatia. Tendia ponts i tenia una gran sensibilitat».

Els setanta-un anys de la fundació d'*El Ciervo* engrandeixen l'abast d'aquesta publicació «improbable»

(com la titllava irònicament el fundador), el principal llegat de Gomis i la seva dona, Roser Bofill (amb qui es va casar l'any 1958), que ja és una comunitat d'amics i que va forjar el seu prestigi durant el Concili Vaticà II i la Transició. Una publicació que, com va recordar Foix, «incomodava les autoritats polítiques i eclesiàstiques» i que, segons l'exdirector, Jordi Pérez Colomé, «en temps de la dictadura mirava cap a França, Itàlia i Europa i contribuïa a l'educació col·lectiva», prèvia a l'arribada de la democràcia. El documental recorda l'atac de la ultradreta que va patir *El Ciervo* l'any 1973 i que va desfermar una campanya de solidaritat a tot l'Estat espanyol i Europa.

Segons Pacheco és oportú reivindicar Gomis «perquè, en temps d'immediatesa i de polarització com els que vivim, el periodisme ha d'aportar serenor, reflexió i voluntat d'entesa. I això Llorenç ho feia com ningú».

Un documental microfinançat

El documental de 48 minuts, dirigit per Jordi Pacheco i Raimon Cartró, amb música de Joan Barranca i produït per Highland Agency, culmina un treball de tres anys i mig. Després del visionat hi va haver un col·loqui, moderat per Oriol Llop, on van participar els directors del documental, Clara Gomis (segona, de les quatre filles del finat) i Lluís Foix (col·lega i amic). Foix va revelar que van compartir «moltes estones mortes» a la redacció de *La*

Vanguardia i va destacar «l'honestedat i valentia, sense heroïcitats, va ser un home lliure que es va mantenir fidel als seus principis».

En aquest documental coral que properament es podrà veure a TV3 es recullen les veus de la seva dona, Roser Bofill, les seves filles i les d'amics i companys com Lluís Foix, Jordi Pérez Colomé, Jaume Boix o Francesc Romeu, entre d'altres. Entre altres aspectes, s'hi reflecteix que Llorenç Gomis i el dibuixant Fernando Krahn, «dos místics que s'admiraven mútuament, van formar un tàndem genial, irrepètible».

Llorenç Gomis, el mestre serè està dividit en diferents parts que subratllen algun dels trets de Gomis. Per exemple, el seu vessant poètic, que revela el seu cor més íntim i l'afermament en una fe franciscana. Un dels moments més emotius és una gravació de Gomis, ja gran i amb tremolors, recitant mirant a càmera una poesia d'*El caballo* (premi Adonais, 1951). Les filles van recordar alguns moments íntims com quan s'adormien a la mateixa habitació on el pare picava a la màquina d'escriure els seus articles o les estades familiars al casalot de Viladrau: «Era molt contemplatiu, tenia una vida interior riquíssima i una gran capacitat de connectar-se amb el present», va dir Clara Gomis.

Fins a vint mecenes, particulars i institucions, han ajudat econòmicament a impulsar la realització del documental a través d'una plataforma de micromecenatge.

JORDI PACHECO
«En temps d'immediatesa i de polarització com els que vivim, el periodisme ha d'aportar serenor, reflexió i voluntat d'entesa. I això Llorenç Gomis ho feia com ningú»

CLARA GOMIS
«El pare era molt contemplatiu, tenia una vida interior riquíssima i una gran capacitat de connectar-se amb el present»

Lluís Foix al mig dels directors del documental, Raimon Cartró i Jordi Pacheco.

TRADICIONS APÍCOLES

Protecció institucional a les abelles

Els llocs més adients per situar les colònies d'abelles són els prats on hi abundi el romaní i el serpoll.

FRA VALENTÍ SERRA DE MANRESA

Arxiver dels Caputxins

En èpoques ja pretèrites les tasques apícoles foren protegides per nombroses ordinacions municipals com, per exemple, les ordinacions donades a la població de Vila-rodonà, a l'Alt Camp, on l'any 1341 es prohibí, amb penes de multa, el pasturatge entorn dels abellars: «Ord. xxv, que cap bestiar no gosi pasturar dins de l'abellar d'un altre,

sota pena de pagar 12 diners. Ord. xxvi, així mateix, si la truja amb els porquets entra a l'abellar, que paguin multa.» L'any 1712 es disposà que les arnes de les abelles fossin situades a quaranta passes de les terres de conreu, segons unes ordinacions per a la població de Montblanc. Pocs anys després, el 1716, arran de la implantació del nou impost borbònic anomenat el «Reial Cadastre», es disposava de comptabilitzar a cada població el nombre d'arnes, assenyalant el nom de llurs propietaris per tal de gravar-les amb l'impost cadastral.

Els ruscós antics, ja fossin de suro, canya o vímet, eren, generalment, de mides força petites i solien produir, com a màxim, entre 15 i 20 litres de mel. La llargària d'aquests ruscós era de dos braços, per tal que l'abellaire hi pogués accedir amb el braç pels dos extrems del rusc i arribar fins al mig. Les arnes es tapaven amb una tapa de suro, fusta o pedra anomenada urpell o

fonell. Els abellars o arners se solien situar en balmes i llocs arrecerats i la col·locació de les arnes, ja fos en forma vertical, ja fos horitzontal, determinava el tipus d'abellar. A propòsit de la correcta ubicació dels ruscós, experts apicultors han escrit que convé de situar-los en llocs arrecerats del vent per evitar així que l'aire tombi les abelles obres quan arriben al rusc carregades de pol·len. També s'aconsellava de posar els ruscós a l'ombra d'algun arbre per impedir que en el cor de l'estiu l'excés de calor no fongués la cera i, sobretot, col·locar les arnes, o ruscós, no massa a prop els uns dels altres per tal de facilitar que les abelles no es confonguin de colònia quan retornen de les tasques d'aplegar nèctar i pol·len. Els llocs més adients per situar les colònies d'abelles sempre han estat els prats on hi abundi el trèvol blanc i el melilot i, també, aquells indrets on sovintegi la sàlvia i el tàrec, el romaní i el serpoll i on abundi el bruc.

ACTUALITATS CIENTÍFIQUES

Va progressant l'estudi del genoma humà

Flickr / Fernando Flores

El genoma d'una balena és un 11% igual que el de l'ésser humà.

MN. FRANCESC NICOLAU
Professor emèrit de la Facultat
de Filosofia de Catalunya

El genoma d'un vivent és el conjunt genètic del seu organisme, o sigui, allò que regula tot el seu funcionament. En el cas humà, el genoma es troba en els 23 parells de cromosomes que té una cèl·lula. Els cromosomes es componen de llargues cadenes de l'àcid desoxiribonucleic, és a dir, ADN. Aquest ADN es compon d'alinear quatre bases fonamentals: adenina, tiamina, guanina i citosina, que es designen per les seves inicials (A, T, G i C) i van formant, segons l'ordre en què es posin, els diferents «gens». Analitzant el contingut dels cromosomes humans d'una cèl·lula, hi trobem 3.200 milions de lletres que formen aquests anomenats «gens», o sigui, les regions responsables de la producció de les proteïnes que necessita l'organisme i altres substàncies o accions que li són necessàries per viure. Més tard es va veure que també es podia investigar el genoma d'altres vivents. S'ha vist que fins i tot els que semblen senzills el tenen complicat. Per exemple, una mosca el té de 13.600 gens, amb 165 milions de bases. Els mamífers, com un ratolí, un guepard o una balena, tots el tenen un 11% igual que l'humà.

Que es podia investigar quines funcions exercia cada un dels gens que presentava el genoma és el que es plantejà l'any 1985. Als Estats Units es creà el Projecte Genoma Humà, que

començà a posar-se en marxa el 1988 sota la direcció de James D. Watson, que el va liderar fins al 1992, en què el substituï Francis Collin. Després es fusionà amb el Celera Genomics, dirigit per John Craig Venter, que també estudiava el genoma amb mitjans encara més eficaços. Cal dir que en la investigació s'esmerçaren centenars de milions de dòlars, fins que el 12 de febrer del 2001 es publicava la seqüenciació completa dels gens de tot el genoma, però només la seqüenciació.

Faltava encara trobar quina era la missió de tots els gens identificats com a tals. Només s'havien classificat en la seva funció 20.465 gens responsables de la fabricació de les proteïnes, o sigui, un 1,5% del genoma. Quedava un 98,5% per desxifrar. I continuà la investigació. I no és fins al 31 de març del 2022 que es publica la llista completa.

S'ha acabat, doncs, aquest treball de recerca? Cal dir que no pas encara. És clar que ho sabem tot si arribem a saber com es passa de cada gen a la funció que realitza. Dels responsables de les proteïnes en sabem força bé el mecanisme. Falta trobar el de la resta. No ens ha de fer estrany que ara, més que mai, tot sovint surtin articles a la revista *Nature* descrivint noves troballes. Esperem que la cosa continuï progressant.

ESTIU DE LLEGENDES

El santuari del Far i altres llegendes marineres

Joan Pallarès

El santuari de la Mare de Déu del Far, en plena tempesta de neu.

JOAN PALLARÈS-PERSONAT
Historiador

El mar i els seus perills han donat origen a nombroses llegendes. Les nostres costes tenen dotzenes de racons evocadors i la gent de mar ha transmès les històries passades, de generació a generació. Algunes de les seves llegendes tenen un rerefons històric, d'altres fabulen amb sirenes i animals mitològics.

A dalt d'una cinglera, a 1.123 metres d'alçada, terra endins, a l'extrem de les Guillerries, hi ha el santuari de la Mare de Déu del Far, documentat al segle XIII, que venera una Mare de Déu alletant Jesús. El santuari té un origen mariner segons la llegenda.

Diu que uns mariners de Sant Feliu, o de Blanes o de Lloret, que tant se val —a molts ports de la Costa Brava es disputen l'origen de la tripulació—, es trobaven navegant en un mar enfollit, d'altres onades i a la deriva.

Cap punt de referència, cap lloc per orientar-se, cap estel. Veient-se totalment perduts i amb la vida penjant d'un fil, amb devoció, els navegants es van encomanar a la Mare de Déu, implorant el seu auxili. Van prometre que si se'n sortien bastirien una ermita al primer punt de terra que veiessin i els permetés orientar-se per a la seva salvació.

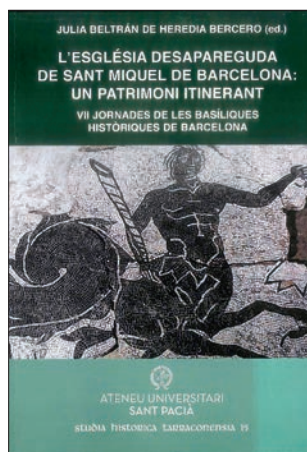
Maria escoltà els seus precis i en poc temps arribà la calma. Des d'alta mar, el primer punt que albiraren va ser la talaia de la cinglera del Far i allà acudiren en romiatge a complir la promesa i edificaren aquest antic santuari que té unes quantes centúries.

Altres santuaris de la nostra geografia tenen un origen semblant; gent de mar que trobant-se en perill van fer una promesa. Moltes d'aquestes ermites estan plenes d'exvots en agraïment de mil favors.

Tal és el cas de l'ermita de Sant Simó, a Mataró, esmentada des del 1429, tot i que la construcció sembla posterior, davant de la qual el 1691 va tenir lloc un combat entre l'embarcació mataronina *Sant Cristòfol* i els pirates berbers.

La costa catalana, durant segles, va ser objecte de nombrosos assalts de pirates que saquejaven masos i viles; segrestaven persones a les quals esclavitzaven o n'exigien un rescat.

Entre Lloret i Tossa, o també a Garraf, hi ha una cala Morisca. La llegenda les fa port de naus pirates; a la de Lloret hi ha una font on prenién aigua. Al costat hi ha la cala del Crit, on els pirates, que havien saquejat un mas proper, van emportar-se una de les filles, i com que aquesta es resistia, la van degollar. L'esgarrifós xisclé de la noia va donar origen al topònim del Crit.

AUTORS DIVERSOS

L'església desapareguda de Sant Miquel de Barcelona: Un patrimoni itinerant

Ateneu Universitari Sant Pacià, 2023, 222 pàg.

Llibre fruit de les VII Jornades de les basíliques històriques de Barcelona, amb onze ponències que estudien, des dels seus inicis romans fins al 1868 quan va ser enderrocada, la història d'aquesta església barcelonina, situada a la plaça de Sant Miquel i que va ser la capella particular de la Casa de la Ciutat. (Ramon Ribera)

CARDENAL ARTHUR ROCHE

Los jardines de Dios

Ediciones Palabra, 2023, 128 pàg.

Els moments clau del pla de salvació de Déu s'han desenvolupat en jardins, des del jardí de l'Edèn fins al de la resurrecció. L'autor reflexiona sobre aquests jardins com a imatges de la vida espiritual. El dolor de Getsemaní o l'esperança del paradís parlen de diferents moments del camí de la fe.

Llibres més venuts el mes de JUNY

TEODOR SUAU

Conta el nostre secret! Història d'un llibre: l'Evangeli de Marc
Publicacions de l'Abadia de Montserrat

JÚLIA REINA

Solitud
Editorial Claret

PATRICK RADDEN KEEFE

Canalles
Edicions del Periscopi

+claret

Silas Marner /
George Eliot

Traducció
de Jordi Fàb

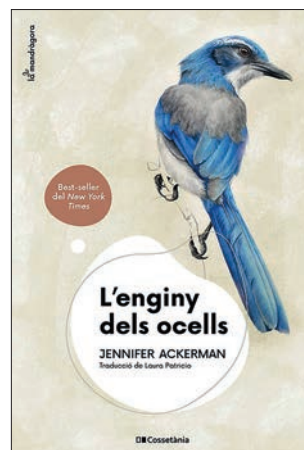
«LA CLÀSSICA»

GEORGE ELIOT

Silas Marner

Edicions de 1984, 2023, 288 pàg.

Un teixidor és acusat injustament de robatori; expulsat de la comunitat i desenganyat amb l'espècie humana, perdre la fe. Els diners seran la seva raó per viure. Aquest és l'argument d'una de les millors obres de George Eliot (1819-1880), pseudònim de la novel·lista i periodista anglesa Mary Ann Evans.

JENNIFER ACKERMAN

L'enginy dels ocells

Cossetània Edicions, 2023, 416 pàg.

A mesura que viatja per tot el món i s'endinsa en la recerca més actual, l'autora ens explica la història més actualitzada de l'enginy dels ocells, alhora que ens apropa amb tota mena de detall a la innovadora investigació sobre el cervell aviari, que ens duu a revisar el significat d'intel·ligència.

CRÍTICA DE TEATRE

ANDREU SOTORRA
andreu.sotorra@gmail.com

L'actriu Mireia Aixalà en un moment del seu personatge «Coralina, la serventa amorosa» de Carlo Goldoni al Teatre La Biblioteca.

Amunt els cors!

La nova versió que La Perla 29 ha preparat per a tot el ple de l'estiu és una festa digna del llegat universal de Carlo Goldoni. Quina frescor de llenguatge! Quin divertimento! Quina manera de fer brillar la llengua! Quin domini del tempo dramàtic que fa que sembli que no passi el temps, ni que el muntatge arribi a dues hores i quart! Quina escenografia més estilitzada —una tarima ecològica de palets reciclats i repintats—, dues butaques, una tauleta, quatre cadires, un cortinatge color crema i el marc natural dels finestrals de la nau gòtica amb els matisos d'il·luminació natural de dia, vespre o nit!

L'actriu Mireia Aixalà, que ha agafat el relleu interpretatiu de la Coralina, embadaleix des del primer moment en totes les seves intervencions: les més mesurades, les més estratègiques, les més agosarades, les més manipuladores. I sempre amb el to de no haver matat mai ni un mosquit, repolint tots els registres del personatge.

Però encara hi ha més atributs en aquesta festassa de *Coralina, la serventa amorosa*: hi ha l'aportació del pallasso-actor Joan Arqué Solà fent d'Arlecchino. O la feblesa de salut del vell Ottavio (l'actor Xavier Boada) que fa la impressió que no hi sigui però hi és del tot, en la vida i en la mort —la mort de mentida, esclar!—, enfrontat a l'egoisme de Beatrice, la seva nova esposa, amb una enèrgica actriu Rosa Gàmitz que aboca tota la potència d'una madrastra amb l'ull posat només en la riquesa. I tota una companyia pròpia de la Commedia dell'Arte, però sense màscares, com va voler Goldoni.

Fer un Carlo Goldoni del XVIII en estat pur com si fos una comèdia del segle XXI és una feina dramàtica delicada i arriscada. Fer *La serventa amorosa* sense caure en el tòpic maldestre és un repte que tota la companyia supera amb escreix. Oriol Broggi l'ha dirigit amb la sensibilitat artística que caracteritza els seus muntatges. Ha situat cadascun dels intèrprets en el seu just paper i els ha cronometrat gest a gest, expressió a expressió, pas a pas, en cadascun dels moments clau de la trama.

El director de La Perla 29 ha fet que l'embolic de *La serventa amorosa* es converteixi en un plaer teatral per als espectadors de totes les edats. Com diu Coralina, quan amb un rampell de vitalisme de classe posa en marxa «la maquinària» del seu pla: «Amunt els cors!» Només hi faltaria un toc de tenora i un «visca» final.

AMB BON HUMOR

«CORALINA, LA SERVENTA AMOROSA», de Carlo Goldoni
INTÈRPRETS: Mireia Aixalà, Joan Arqué Solà, Xavier Boada, Rosa Gàmitz, Clara de Ramon, Xavier Ruano, Sergi Torrecilla, Ireneu Tranis, Ramon Vila i Jaume Viñas
DIRECCIÓ: Oriol Broggi - Cia. La Perla 29
Teatre La Biblioteca, Barcelona
Fins al 28 de juliol

CRÍTICA LITERÀRIA

Recopilar i difondre la música religiosa

JOSEP M. GRAU PUJOL
Historiador

JOAN M. QUIJADA BOSCH
I ALTRES AUTORS

Mn. Joan Grifoll Guasch (1933-2003). La passió per la música Arxiu Històric Arxidiocesà de Tarragona, 2020, 158 pàg.

A causa de la pandèmia, fins a l'octubre del 2022 no es va poder presentar al públic un llibre que aplega la biografia del prevere Joan Grifoll, nascut a Mont-roig del Camp i finat a Cambrils, juntament amb el catàleg de la seva obra musical. Dos factors clau n'han fet possible aquest procés: primerament, la donació del fons documental per part de la família (set capses) a l'Arxiu Històric Arxidiocesà de Tarragona (AHAT) i, després, la seva catalogació i digitalització. Sortosament, la tasca d'inventariar els fons musicals arreu de Catalunya és un fet progressiu, però generalment centrada en arxius capitulars, diocesans i parroquials.

Grifoll, alumne dels reconeguts mestres Higiní Anglès, Francesc Tàpies i Salvador Ritort, es va vincular amb l'Orfeó de Bràfim i la Schola de Cant Gregorià de Santes Creus, a més de relacionar-se amb Ramon Muntanyola, Joan Roig Montserrat, Jaume Magrinyà i Josep Gols. El recull es divideix en música litúrgica (al·leluies, aclamacions, antífones, avemaries, impropèries, misses, motets, ofertoris, passions, pregàries, salms, salves, sanctus, trisagis), cançons tradicionals, com ara les caramelles i nades, sense oblidar els goigs, les sardanes, les marxés i el cant coral.

Va estudiar també els orgues de la diòcesi tarragonina. Era llicenciat en llengua i literatura catalanes, per la qual cosa també música i harmonitza obres de poetes catalans, com Tomàs Garcés, Bonaventura Gassol, Guerau de Liost i Marià Manent. Es va introduir en la música de la mà del seu cosí germà Joan Baptista Nogués, que era pianista. Grifoll provenia de família pagesa, orfe de pare des de petit. El 1944 va entrar a estudiar al Seminari Pontifici de Tarragona i es va ordenar sacerdot el 1957. Va exercir el seu ministeri al Priorat (Falset), l'Alt (Bràfim) i Baix Camp (Alforja, Cambrils i Reus) i al Tarragonès (la Nou i Vespella de Gaià). La preservació del llegat dels preveres és una tasca que les famílies i parròquies no han de descurar.

UN NOU LLINDAR

Un cor senzill per «veure» Déu

És un goig poder escoltar i dir que el sentit de la vida ens ve de les coses senzilles, i que, per arribar a ser algú, no fa falta l'orgull del poder ni el plaer que pot donar el voler ser superior als altres. Sovint vivim massa obsessionats per una cosa que ens corromp per dins i degrada les nostres relacions, com són l'orgull, l'egoisme, l'ansia de poder, la injustícia, la violència, el domini físic i moral sobre les altres persones i les seves consciències. Tanmateix, Jesús diu «que no sigui així entre vosaltres!». Per això, quan sentim aquestes paraules dels seus llavis, veiem el camí per on ens arriba la pau, sobretot la pau del cor. Aleshores, apareix la humiliat, que es fa servei per amor.

I Jesús, què ens proposa? Jesús posa la gent senzilla com a exemple dels qui li fan cas i acudeixen a ell. L'entenen els senzills i els humils de cor. Entre Jesús i ells és possible un diàleg sense paraules, una mirada neta, una intuïció ràpida. Si anem a l'Evangelí, el trobarem ple d'experiències que ens ho fan veure i que són un testimoni viu d'aquest encontre gratificant amb el Senyor. Coneixent-ho, podrem aprendre molt.

Descobrir i provocar la senzillesa, proclamada sortosa a les benaurances, és el que fa que Jesús exclami: «Us enaltesc, Pare, Senyor del cel i de la terra, perquè heu revelat als senzills tot això, que heu amagat als savis i als entesos.» Una pregària com aquesta, de benedicció, lloança i agraïment adreçada per Jesús al Pare, és un model per a la nostra pregària, sobretot quan descobrim que al nostre voltant existeixen persones «netes de cor», la vida de les quals els capacita per «veure Déu» (cf. Mt 5,8) i en són testimoni viu.

SEBASTIÀ TALTAVULL ANGLADA
Bisbe de Mallorca

Agenda

Altres bisbats

«LECTIO DIVINA»

Del **diumenge 16 de juliol al divendres 21**, a Buenafuente del Sistol (Guadalajara), curs *lectio divina*. Més informació: tel. 949 835 058.

Barcelona

MONESTIR DE SANT PERE DE LES PUEL·LES

Del **dimarts 12 de juliol al dijous 21**, recés de Camí de Contemplació amb Glòria Andrés i Rosa Suriñach seguint el mètode de Franz Jalics (activitatspuelles@gmail.com).

MARE DE DÉU DEL CARME

El **divendres 14 de juliol**, a les 10.00, celebració de la Mare de Déu del Carme amb l'Apostolat del Mar al Moll de Pescadors de Barcelona.

HOSPITALITAT DE LOURDES

Del **dijous 21 de setembre al dilluns 25**, peregrinació a Lourdes amb el cardenal Joan Josep Omella i bisbes. Més informació: tel. 934 874 009.

Girona

SANT MARÇAL

El **diumenge 9 de juliol**, a les 12.00, missa a l'ermita de Sant Marçal de Santa Coloma de Farners.

APLEC

El **diumenge 9 de juliol**, a les 18.00, aplec de Sant Pere de Cercada (Santa Coloma de Farners): missa i pisco labis.

SANT CRISTÒFOL

El **dilluns 10 de juliol**, festa major de Sant Cristòfol de les Fonts (Olot): de 8.30 a 9.45, de 12.00 a 13.00 i de 18.00 a 20.00, benedicció de cotxes; a les 8.00 i a les 20.00, misses; a les 21.00, sopar popular.

Sant Feliu de Llobregat

LITÚRGIA

Del **dilluns 7 d'agost al dissabte**

12, a Montserrat, Trobada d'Animadors de Cant per a la Litúrgia amb Albert Pàmies. Més informació: <https://trobadesanimadors-decant.cat>.

Solsona

MUSEU DIOCESÀ I COMARCAL DE SOLSONA

El **dimecres 12 de juliol**, a les 20.00, conferència de Joan Bosch *Solsona entre Roma i Augsburg: cultura gràfica i retaulles*; el **dissabte 15**, a les 10.00, visita a l'església de Sant Llorenç de Morunys. Reserves: tel. 973 482 101.

SANTUARI DEL MIRACLE

Del **dilluns 24 de juliol al diumenge 30**, exercicis d'atenció i contemplació Trascendència & Espiritualitat (tel. 973 291 699).

Tarragona

AJUDA A L'ESGLÉSIA NECESSITADA

El **diumenge 9 de juliol**, a les 20.00, missa pels cristians de Síria i l'Iraq amb la presència d'un bàcul episcopal profanat de Qaraqush (Iraq) a l'església gran de Sant Salvador de Mar (el Vendrell).

ANY RECTOR DE VALLFOGONA

El **dilluns 10 de juliol**, a les 12.00, presentació del llibre *Francesc Vicent Garcia, poeta barroc. Vida i misteris del Rector de Vallfogona* d'Enric Querol a la pista del bar de les piscines de Vallfogona de Riucorb.

Terrassa

SANT CRISTÒFOL

El **diumenge 9 de juliol**, a les 12.30, benedicció de vehicles a la plaça de l'Església de Sant Celoni.

TAIZÉ

El **divendres 14 de juliol**, a les 20.45, pregària a l'estil de Taizé *Preguem, esperonem els condemnats* al monestir de Sant Cugat del Vallès.

MONESTIR DE SANT CUGAT DEL VALLÈS

El **diumenge 16 de juliol**, a les 12.00, visita guiada al claustre del monestir *Coneix les històries que amaguen els capitells*. Reserves: tel. 936 759 952.

Urgell

LES BONS

El **dilluns 10 de juliol**, a les 21.00, visita guiada al conjunt històric de l'església de Sant Romà de les Bons (Encamp, Andorra). Reserves: tel. 00 376 833 551.

FESTIVAL INTERNACIONAL ORGUEAND

El **dissabte 15 de juliol**, a les 21.30, concert de Masaaki Suzuki a l'església de Sant Esteve d'Andorra la Vella. Reserves: www.amicsdelsorgues.com.

Vic

TERRITORI OLIBA

El **divendres 14 de juliol**, a les 19.30, visita guiada *Vesprades d'estiu a la seu de Manresa*; el **dissabte 15**, a les 17.00, visita *De què parlen, tantes bèsties?*, al monestir de Santa Maria de l'Estany (Moianès).

COVA DE MANRESA

Del **dimarts 1 d'agost al dilluns 7**, exercicis espirituals amb l'ajuda de l'Enneagrama a càrrec de Josep Lluís Iriberry, s.j. Inscripcions: www.covamanresa.cat.

PREGUEM PER LES INTENCIONS DEL PAPA

Perquè els catòlics posin al centre de la seva vida l'Eucaristia, que transforma i obre a la trobada amb Déu i els germans

Fernando Cordero, autor de «Cruzando fronteras. Encuentros con garra y calma» (Sal Terrae)

IGNASI MIRANDA

El periodista i religiós dels Sagrats Cors Fernando Cordero va presentar el 10 de juny a la Llibreria Paulines de Barcelona el seu nou llibre: *Cruzando fronteras. Encuentros con garra y calma* (Sal Terrae). *Cruzando fronteras* és el nom d'un interessant format periodístic audiovisual que porta el segell evangelitzador, fresc i directe del mateix Fernando Cordero, col·laborador habitual de *Catalunya Cristiana*. El llibre és un recull d'anècdotes, complicitats amb els entrevistats i sobretot una completa radiografia del que és aquest espai d'entrevistes emeses per Youtube, on el religiós i periodista ha volgut traspasar les fronteres de la mateixa creença, però també les geogràfiques i les espirituals.

Grans personatges com el bisbe Toni Vadell, la carmelita descalça María José Pérez, el guionista català Oriol Jara o la religiosa de Jesús i consultora de la Secretaria General del Sínode María Luisa Berzosa són alguns dels noms propis de *Cruzando fronteras*. Què és *Cruzando fronteras* al Youtube?

Cruzando fronteras és un programa setmanal de Youtube d'entrevistes que ja té tres anys. És un espai que vol traspasar diferents fronteres i introduir-nos en temes que de vegades ens qüestionen però que del tot no ens atrevim a donar-los resposta. Com que el format és una mica llarg, 40-60 minuts, dona temps a aprofundir en els temes. Això enganxa, perquè acabem coneixent bé el tema i la persona entrevistada. Ja portem 150 entrevistats.

I què ofereix aquest llibre?

El llibre recull part del que hem viscut en aquestes 150 entrevistes, però és una selecció de deu fronteres: la dona a l'Església, la

«Les trobades virtuals acaben esdevenint trobades de carn i OSSOS»

malaltia, la diversitat sexual, la sinodalitat, els abusos... molts temes que s'han tractat d'una manera respectuosa, amable, profunda, amb certa grapa i amb la calma que ofereix un espai en el qual hi ha llibertat per aprofundir, llibertat de temps.

Com ha viscut l'acte de presentació del seu llibre a Barcelona, una ciutat on va viure uns pocs anys i de la qual guarda un gran record?

M'ha fet molta il·lusió, perquè feia quatre anys que no presentava un llibre a Barcelona. El darrer el va presentar el bisbe Antoni Vadell (ACS). Tot plegat em

porta molts bons records. Hi ha molts amics que estaven esperant aquesta nova trobada a la llibreria Paulines. El públic era molt divers.

Com definiria la seva evangelització per internet?

En realitat aquestes trobades virtuals a Youtube acaben esdevenint, en molts casos, trobades de carn i ossos, alhora que es crea una relació especial de complicitat i col·laboració. He de dir que són moltes les persones que de forma generosa i anònima m'ajuden en l'assessorament i la pregunta sorpresa. És un programa setmanal que està fet amb molta cura, afecte i professionalitat.

A PARTIR D'ARA, MÉS ESTEL! MÉS MÚSICA!

Més
estel

Un nou canal exclusivament
dedicat a la música, online i per a tu.

ACCEDEIX-HI A TRAVÉS
DEL WEB I L'APP DE RÀDIO ESTEL

www.radioestel.cat

